

312073

వ ర్తి ది న ము వ ర్త క టి ం వ ర్త బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆక్టోబరు 19-వ తేది శు క్రవారము
శ్రీ శివసామ నంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ పంచమి

No. 168
సంచిక ౧౬౮

ఆమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతావ్రతులు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
తావును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నోవ్వులకు సులభమివ్వబడి.
మంచకాన చీటి చూచి కొని
తొలగించు గలుగును.
వర్షం 1-కి రుద్దగానే 1-కి 0-12-0
చెమట 1-కి రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా మంచదగినది.

ఆమృతాంజనం డిపో:

6, 7 తంబుకెట్టిపిత్తి, మృదాన
కేళి

109, శ్రీరంగోడ్డు, భోధు, బాంబాయి

ఇ ం డి యా గ వ ర్న మె ం టు వా రి

పో స్టు ఆ ఫీ సు క్యాష్ సర్టి ఫికే ట్టు

యిపుడు రు 8. యిచ్చినవారికి 5 వత్సరములతరువాత

రు 10. యివ్వబడును.

అనగా 100 కి రు 4-8-0 వత్సర కాంపౌండువడ్డీ దొరకును.

దీనిపైన ఆదాయముపన్ను చెల్లించనవసరములేదు. కోరినవారికి ఒకవత్సరమైనపిమ్మట వడ్డీతో
నహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును.

ఒక్కొక్కరు రు 10,000. లకు మించకుండ

సర్టిఫికేట్లను కొనవచ్చును

క్యాష్ సర్టిఫికేట్ పద్ధతి సవలంబింపుడు. ప్రతిమాసమును కొంతడబ్బును నిలువచేసుకొనుచు.

1926 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదిలోగా మీరు క్యాష్ సర్టిఫికేట్ ను కొనినయెడల, 5 వత్సరముల అనంతరము మీరు దానిని మార్పనవసరము
లేదు. మరి 5 వత్సరములవరకు నుంచినచో రు 10. కు బడులు రు 13. మీకు యివ్వబడును. ఈ లోపుగా రొక్కము కావలయునని కోరుపారికివడ్డీతో
నహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును. వివరములకు యేప్రోస్ట్రుఆఫీసునందైనను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(19-10-28)

సీమజువులి దినుసులు

ఇరుగి గజముల సీన్ ధరలు
కాంకంపల్లె—22 x 22 మంగినుగు (2) 8 10 0
పరాసరికము 7-10-0
కాంకంపల్లె—22 x 22 "మోటాబునెలెలు" (2) 8 4 0
పరాసరికము (20 x 21) 7-8-0
తెలుపుముల్లు—170% (నెట్) 18 6-0 నెట్ గా 9000
12-2-0 17 (2) 11-0-0 ఎల్ ఎల్ 78,
78, 8 8-5-0 68/888 12-12-0; 9041 (నెట్)
11-2-0, 20 (నెట్) 8-4-0.

నూలు

40 సంబర సీమ (5 పాకట్టులు)—టాక్రి 5-15-6
చలవ (50 x) 7-8-0, చలవ (ఎనటెక్ట్) 6-10-6,
చలవ (కాగి నల్ల) 6-10-0 చలవ (నెట్) 6-14-6 చలవ
(గడ్డతెలుపు) 7-15 0 కచ్చుగులము (ఎల్) 7-7-0

40 ఒపాక (కచ్చుగులకట్టు) అయిదు నత్తరములు
కల్ రాల్ 18-8-0 నెమలి

50 సీమ (5 పాకట్టులు)—అడికెట్ 14 14-0,
కాట్టుము (ఎల్) 11-0-0, కడుకాము 8-15-0 ఎడ్డ
గడియారము 8-15 0

ఇత్తడిరేకలు—(డిట్ మేక్) 224
డిట్ (క్రాసాయర్) 222
కాగిరేక 278.

పిమెంట్ పీపా పెల్—

గిడ్ గోమ్ ("చెయ్యి") 11-0-0
జర్మన్ "నెమలి" 10 0 0

చక్కెరమూటయొక్క ధర—

కావా "కెడి" 26-6-0 నవంబరు దిసంబరు 26-8-0
నవంబరు నార్బు 26-8-0

వేరుపెనగ నూనె

పీపాలలో 110.

అముదము

(మల్ డెలివరీ) 102-0-0
పదునుచేసినతోలు రతి 1-8 ధరలు

అవుతోలు (7 టు 7 1/2) "అవ్ కంట్రిన్" 1-8 9, 1 4 0
" (8 టు 8 1/2) " 1-8 8 టు 1-8 6
" (8 1/2 టు 9) " 1-5 9 టు 1 6 1
" (8 1/2 టు 9) డెంగుకాడ్ 1-8 8 టు 1 8 8
" (7 టు 7 1/2) " 1-4 0 టు 1 4 6
" (7 1/2 టు 8) " 1-6 6 టు 1 7 0
" (8 టు 8 1/2) డెంగుకాడ్ 1-8 0 టు 1 8 4
" (6 1/2 టు 7) " 1-4 8 టు 1 4 6
" (7 టు 7 1/2) డెంగుకాడ్ 1-4 0 టు 1 4 8
" (6 1/2 టు 6 1/2) " 1-4 6 టు 1 4 9
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు 1-4 0 టు 1 4 6
గడ్డతోలు 0-18 4 టు 0 18 7
గడ్డమోలతోలు 1-7 6 టు 1 8 0
అవుమాడతోలు 1-14 9 టు 2 0 0
కడునుచేసిన మేకతోలు మొదటిరకం 8-4 0 టు 8-8-0
" మధ్యరకం 8-2-0 టు 8-4 0
" గొట్టెతోలు మొదటిరకం 2-4 0 టు 2-2-0
" మధ్యరకం 2-10-0 టు 2-12-0

ఇంద్రజాలము హౌండ్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, హాల్ లాభము, ఆంగ్ల ఇంద్ర
జాలము, మంగ్రోకాస్త్రము, భూతజ్ఞద్యము, యంత్రములు, కట్ట
తేక తమామెలు, విశోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయచేయటం,
మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగట, శరీ
రములని కలచేత మాట్లాడుదుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట
మొదలగు విద్యలమున్నవి దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు మల తూ-4
2113 చమత్కార గణితము [అమ్రాపుదు] ఇందులో
వివిధ విశోద మేజిక్ శిక్షములు, సమస్యలు, చిక్కుర
క్తులు, యంత్ర, కమాషా లెక్కలు, విశోదాధానము గలవు
దీని పరిచయ తెచ్చి కలుగును మల తూ. 1. పోసేవేమ
వి. ఆర్. జగద్గుం గాయాదు, పింగళి. (రెంటురుడెలా.)

పార్వగ్రంథములు

పాడితోపాధ్యాయ ప్రవచనములు

[వేటూరి - ప్రభాకరశాస్త్రిగారు]

నవంబరు 28 తేది ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక ద్వారా "భీ
మ్మరిచై (బ్రహ్మచర్యం) అను పాఠమును గూర్చి కొంత
సందేహమును వెల్లడించెను అక్కడి పదము 'ప్రయ' యా
'బ్రహ్మ' యా' అని యాయన సందేహము జిక్కుకొని 'ప్రయ
నింది' అని కలదట అట్లగుచు చెప్పటకు, అపదము ఏ నిఘం
టువుతోను గానరా లేదనికూడ కావిద్యార్థి వ్రాసెను దీనికి
సరియైన సమాధానమును అవిద్యార్థికి కారము చెప్పి పాఠకా
లోపాధ్యాయులు చెప్పగలరన్న సమ్మతముతో నేను దానిని
జూచియు బహుల వ్రాయ నెరిని దాని నిన్నటికి (అక్టోబరు
5 వ తేది) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మైసూరులు ప్రధానపండితు లొ
కరు వింతసమాధానము వ్రాసిరి వారు "భీమ్మరిచై (బ్రహ్మ
చర్యం) అని యాపాఠము కద్దబడనగు ననిరి

భీమ్మరిచై (బ్రహ్మచర్యం) దగునె' అన్నపాఠమే
సరియైనది 'ప్రయ', 'ప్రై' (ప్రయ్య, రూపాంతరములు. దీనికి
నిదర్శనాలు, అనియే యధము ప్రాచీన దొరగారి నిఘంటువు
నను, సీతారామచార్యులగారి నిఘంటువునను, నీపదము
లేదు అకాలమున నీపదము నుడిగిగుర్తింబడలేదు. ఇట్లే
ఇలి శబ్దార్థచంద్రికా దినిఘంటులు, పూర్వనిఘంటువుల తల
మాదులే. ఆపార్వ శబ్దకరణిన మతగా వానిలో గాన
రాదు కీర్తిశేఖరయిన తం లేవెప్పెరుమాళ్లయ్యగారు దీనియని
కిని దొలతగుర్తిందిరి వారు ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుకొకలో,
"భారతకవులు నన్ని చోడగను" అని వ్రాసిన వ్యాసములో
శిశువునుగూర్చి వాసిపరిశీలనమును బ్రకటిందిరి
వారికింక ప్రయోగములను జూసిరి

"పురుష హీనయైన బరమ పరివ్రత
యయ్య జగతిమోక్షం బ్రయ్యంబడె"
—భారత ఆదిపర్వ 6-ఆశ్వా
వంకజమూరిపెనెల తం ద్రియిడియే నవలలు సాచ్చెడన్
—కాశీం 5-ఆశ్వా
నన్నటు లాదురాళ్ళు సదనంబునకా
జనుమును జంకిపి బన్నము లన్నియుం దెలిపి ప్రైయడనే
—విరాట 2-ఆశ్వా
భీమ్మరిచై (బ్రహ్మచర్యం) ను.
—ఉద్యోగ 3-ఆశ్వా.
ప్రైవడిపోయెగాక ధృతరాష్ట్రుడు గన్నుడి యేమి
—కర్ణక 3-ఆశ్వా

లేవెప్పెరుమాళ్లయ్యగారు, 'ప్రయ్య' అనుధాతువునకు
స్వార్థమున పడ్యకబంధము రాగా 'ప్రయ్యంబడు' రూప
మేర్పడెనని, ప్రయ్యధాతువుమీద గృహంతరూపములు 'ప్రయ',
'ప్రై' ఏర్పడెనని వ్రాసిరి

ఇక్కడ కాకింతుక సంకేతముగలదు లేవెప్పెరుమా
ళ్లయ్యగారు ఆదిపర్వములోని ప్రయోగము. 'ప్రయ్యంబడు'
గాను అది స్వార్థమున వద్యాదేవుగలదిగాను దలందిరి. అది
కూడ కృద్రూపమేమో 'ప్రయ్యంబడె' అని యగునేమో అని
కాయమునను ఏకత్వద ప్రయోగముగల స్థలములెల్ల బు
శిలింపగా 'ప్రయ్య' రూపముకూడ గానవచ్చెను

ప్రైయను, ప్రయ్యెట్టు, ప్రైయను, అని కృద్రూపము
లగు ప్రయ, ప్రైయ, ఇనుపెట్టు, పదుధాత్వకబంధముతో
నుండుటమీద ప్రయోగములందు గానవచ్చెను కాన
యందిరి ప్రైయడ, రూపాంతరముగా నీ
యాదిపర్వపాఠమునకూడ "పరమ పరివ్రతయయ్య జగము
చేరక (బ్రయ్యంబడె)" అని యంతునను కొనుచున్నాను | ప్రాత
ప్రతులందు కానాపాఠములగువు 'ప్రయ్యంబడు' కలదు. 'ప్ర
య్యంబడు' కలదు 'ప్రయ్యంబడు' కలదు '20వేకవేకలవు కాశీ
ఖండాదులలోకూడ 'ప్రయ్యి' 'ప్రయ్యి' అని రెండురెండు
గుంను వ్రాతప్రతులపాఠములన్నవి శృంగారవైషమం
దీక్షింకిప్రయోగముకూడ గలను

క) ప్రయ్యంబడకుండవాడిరి
వియ్యపుమేలులు లభయవిధబాంధవులుకా

—రి. ఆశ్వాసము.
వ్రాతప్రతులలోనే యాపాఠముగలదు ముద్రితప్రతుల
లోని పాఠమును పరిశీలు
'ప్రయ్యంబడు' అని ప్రయోగమున్నచో ఆతకు కనఁ
బడు ఇక్కడలందుదలవకుంటిరా?—లేక "ప్రయ్యంబడకుండ"
అనియే పాఠమా'తను చొటనే సంకేతముగాని, (ప్రయ, ప్రై),
(ప్రయ్యరూపములయన్ని నిరూపియ, దానికి మాము అని,

యగ్గమునుగూర్చియు సందేహమే యుండగూడదు. ఇక్కడ
ప్రాయ్విద్యే యనర్థము కల్పింపవలసి వండితులకు (ప్రార్థన.
ఇట్టి యగ్గముననే 'ప్రయ్య' ధాతువుగూడఁ గలదు.
ఇది ముగిసినదిగాని, యాపండితులు, "కాలిహోత్రు
నొద్ద" అను సమాసమునకు జిక్కుకొనిందిన వారెవరో
వ్రాసిన విగ్రహవాక్యమును గూడ వాతేసిందిరి.
"కాలిహోత్రునొద్ద" అనునది వస్తీకత్తురువము. దాని విగ్రహ
వాక్యము, కాలిహోత్రునియొక్క ఒడ్డు, అనియే యుండదును.
సమాసమున విధక్తి లోపింకగా కాలిహోత్రుని
ఒడ్డు ఉండెను. సంధిజరగంగా కాలిహోత్రునొద్ద, అయ్యెను.
ఆత్మవారిల్లు, 'పరువులాడ్డు' ఇక్కడి శబ్దసమాసరూపము
లిట్లే నిర్మించినది ఇట్టిసంధులు, గొంపపరిశీలితముగా, దత్తు
లందురు ఆత్మవారిల్లు గురువులయొద్ద, అని యుండవలెనం
దురు 'చదివించెగురువులొద్దఁ జరువుతు తండ్రి, అనుభాగ
వత్ప్రయోగమును' గురువునొద్ద అని దిద్దుతున ఎన్ని దిద్దగల
రు క్రవ్వికండయిలుగా నిట్టి ప్రయోగములు ప్రాచీనకృతులలోఁ
గలవు ఈసందర్భమునఁ జిన్నయమూరిగారు బాల్యాకరకా
మునఁ జెప్పిన 34 మూత్రములాలఁగాఁ బర్యాలోచింపవలసినది
వారికము చేర్చవలసినది

మంచి శైకండ్ హండ్ టైప్ రైటర్లు

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి
ధ ర ల జా బి తా కు వ్రా యు డు
అడిసన్ అండు కో లిమిటెడ్
మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రాధనరు శంకరరావుగారి

కార్లకొర్పు గ్రాండు నర్కను
రాజమండ్రిలో 19-10-28 తేది
నుండి 31 దినములవరకు

ప్రదర్శింతురు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, వశువులు మున్నగు
వాటి ఆద్యుతపనులు చూడతగినవి.
బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు

శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప-ఫేక్టరీ

వెద్దాపురము

శిశుశిశిశిశి

వెద్దాపురములో శిల్పవస్త్రములను తయారుచేయు
ఫేక్టరీ మాదిరప్ప ఇతరులకు ఫేక్టరీలేనే
లేదను విషయము మన ఆంధ్రులకందటకును తెలి
సిన సంగతియే, మాయొద్ద అందటకును పనికివచ్చు
శిల్పవస్త్రములు అన్నిరంగులలోను సాదా అం
చులు, సాదా కమ్ములు, జరి అంచులు, జరి కమ్ము
లుతో సిద్ధముగానున్నవి. మా నరకులు ఇండియా
లో అన్ని చోట్లను దొలకును. మా నరకులకు మా
ట్రేడుమార్కు ఉండిరిను. మా ట్రేడుమార్కు
లులేని బట్టలు అనగా వస్త్రములు మావికావని తె
లియవలెను కావలసినవారికి స్వాంతులు ఉచిత
ముగా పంపబడును.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ సీర్సాజు,

(ప్రాప్తిబర్గు శ్రీలక్ష్మీశిల్ప-ఫేక్టరీ
టెలిగ్రాఫ్ అడ్డు,
"శిల్ప గుహ") } వెద్దాపురము

పుసులూరి కోదండరామయ్య.

ఆటవేలనియోగం చరిత్ర

ఆటవేలనియోగి మహాశయులారా!

ఆంధ్ర, మైసూరు రాష్ట్రములందలి వివిధ ప్రాంతముల బ్రహ్మచారిగాని 4725 ఆటవేల నియోగములయొక్క యొక్క వివరములు గలగిన బ్రాహ్మణాంతర్జాతీయ యొక్క యొక్క వంశచరిత్రములను సంపాదించగలిగితి. శ్రీశృంగేరి ఉడిపి విద్యక్షేత్రముల పందర్బించి తత్సంబంధవివరములను గ్రహించితి. ఇప్పుడు నేను తమరందరిని ప్రార్థించున దేవునగా:-

1. మనలో స్వల్పసంఖ్యగల కుటుంబచరిత్రలు గల ముగ్గురు సత్తెరాజు సీతారామయ్య వంశులుగారి వంటివారగుదు. ఇంతటి దేశప్రచారముగాని పృథుప్రయాసలవలన కృతించి యంతవలన కృషిజేసిన వాడు చరిత్రలు గలవారలు వాయించితి వామకు దయచేయుచుటయే, జమిందారులు యెధికారులు, పత్రికాముద్రాదారులు, వ్యాపారులు, ఉద్యోగులు, భూస్వాము లీతాఖ్యంతు కాఖ్యామాన వితరణలై రాణియమన్నాడు గనుక యాచరిత్ర సలహా (రూ 116/-) ర జపావక; (రూ 18/-) ప్రధానపావక; (రూ 25/-) పావక; (రూ 10/-) సహకారులుగ ప్రోత్సహించి తమ తమ చాయాపటములతో సాధ్యమైనతర్యలలో దయచేయించిన ప్రయత్నం కారంభించెదను.

2. ఈవిజ్ఞప్తిని గమనించి తమతమ స్వీయవంశావలి యొక్క కాఖ్యా నూత్రగోత్ర ప్రవరసహిత గృహసామవసరములను కవిశ్యరులు, యజ్ఞకర్తలు విశదాంకితులు, అమాత్యులు, జమిందారులు, ధర్మకర్తలు నుండిన వారి చరిత్రచరిత్రములను వారలచే రచించబడిన కృతినొందబడిన గ్రంథరాజములను యిప్పుడు గ్రామసామయ్య నుండిన దీనికి పూర్వమున గల పాదమునామస్తోత్రమును స్వీయవంశమున గల మహద్వ్యక్తుల చరిత్రచరిత్రములను వారిచాయాపటములను బ్రాహ్మణాంతర్జాతీయలవారిలో గల సంబంధబాంధవ్యములు భూతవర్తమానములతో జరుగబడి యున్నవి గనుక వారివారి గృహసామ విలాసాదుల వృత్తాంతములను తమబంధుగోటియొక్క యింటికివేర్చి వివరములను తమకు తెలిసిన వారెవరి వద్దనైన యిప్పుడైత ముతంత ముట్టునకు భద్రపరచబడియుండిన వాటిని నా ప్రార్థనగై కొనిగొని వారిచేత గాని సదరు వృత్తాంతములను, సంతకములజేయి, జేయించి యు సాధ్యమైనతర్యలలో, కటాక్షిపగోరెను.

3. వంశావలి అకారాదిగ 2 భాగములుగను, చరిత్రను 2 భాగములుగ ప్రయోగించెద. మైసూరి గోరినరీతి విరాళముల నొసగింపవలల ఛాయాపటములను నామధేయవర్ణాక్షరములను చరిత్రయందు ప్రప్రథమమున బ్రయోగించుటయే వారికి మేలివిషయములతో వంశావలిచరిత్రల జుడితముగ నొసగబడును. మందుగ రూ 1 కి తక్కువగాకుండ (అద్యాత్మలను) సంపుటల నామధేయములను రిజిస్టరీచేసి వారి కందికి అదిపోను మిగిలిన పైకమునకు పి. పి. పి. గా ప్రతులు పంపబడును.

4. "అన్యధాభావించక, యీ నెలాఖ్యతోపుగ విరాళములను, అద్యాత్మలను, చరిత్రవివరములను దయచేయించగలందులకు వివరపురస్కరముగ ప్రార్థించుచున్నాను."

17-10-28 వ అంకరాజు సుబ్బారాయశర్మ,
c/o ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 6 తిరుచెట్టిపేటి మద్రాసు.

పరిశ్రమవిద్య

చేరిపనులు కేర్చుకొనవారికి ఆర్టికల్స్, ఫోటోగ్రాఫర్ ప్రాసెస్ ట్రైగలర్ ఆపరేటర్ నకు ఎస్. గోపాల్ నాయునిచే నమోదయిన బట్టి వ్రాసిన గ్రంథములు యందు ప్రతిములు వనల కుడయోగించు రీతిని యందుటచే నితరల సహాయము లేక కేర్చుకొన్నాను.

ఛాయాగ్రహణతంత్రము 1 భాగము:- ఇందు ఫోటో జరియనిధము, డెవలపింగు రీటించింగు శబ్దకు లున్నవి. వల 8 ఆటాలు. డిల్ 2 వ భాగము 1 వ భాగమున ఆభ్యాసలకు కలియు లని విడిచిన బ్రామెటె ఎకోలారి, ప్లాటిన్ టైప్, విచిత్ర ఫోటోలు, చేతిగడ్డలపై ఫోటోలెత్తుట, కంటికి కనబడక యుండి కావలసిన కనబడుటల చేయు వివిధతంత్రము లున్నవి. వల 8 ఆటాలు.

విద్యార్థులు 1 వ భాగం:- లోహముల చేయుట, ముద్రాక్షర సిరాలు, (వాతసిరాలు, సబ్బులు, నెంట్లు, రబ్బరు స్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, డెత్, ఎలెక్ట్రో టైపు, టైటు, గిట్టు, ఎచ్చింగ్, కొవ్వపత్తులు, అగ్గిపుల్లులు, మనమే చేసికొన కేర్చును. వల 8 ఆ. డిల్ రెండవభాగం:- ఫోటోలకు కావలసిన సామానులు, ఎలెక్ట్రిక్ కనెక్షన్లు, (కురితెట్టెలు, రగం వారిసబ్బులు, వివిధ మైన నెంట్లు, సిరాలు, పన్నీరు, అత్తెరు, వార్మి ఫులు, బైండింగు పనులు, ఇంకా అనేకవిధములైన పనులు గలవు. వల 8 ఆటాలు.

చిరునామ ఎస్. గోపాల్ అందు కంపెని,

18. రామానుజయ్యగ వీధి, సామకాకుపేట, మదరాసు.

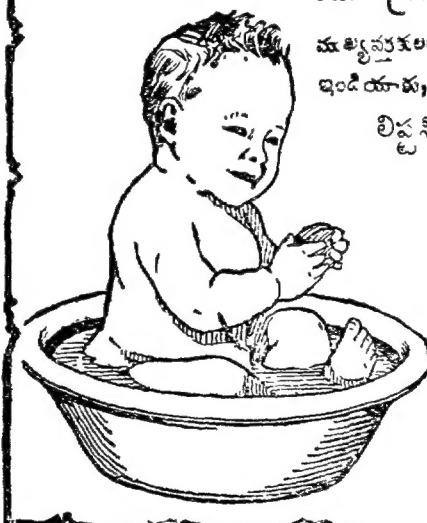
బిడ్డకు సురక్షితమైన

టాయిలెట్ సబ్బు.

బిడ్డల కుపయోగించుటకు టాయిలెట్ సబ్బు లలో కెల్ల నిరపాయకమైన వెన్న ? ఎవ్వి ? అన్ని ముచివి కావు. దానియొక్క సువాసనను బట్టి అందుచేరు పదార్థములు విలువను గ్రహించగలము. బిడ్డకుపయోగించెడి సబ్బు మిగుల స్వచ్ఛమైనదిగా నుండవలెను. లేనియెడల లేతచర్మము కంది, ఆరోగ్యముకూడ చెడుట సంభవించును. ప్రపంచము దంతటను ఖ్యాతిగాంచిన రైట్స్ కోల్ టాయిలెట్ సబ్బు నుపయోగించుటయందే కడు శ్రద్ధ వహించుడు.

WRIGHT'S COAL TAR SOAP

ఘనవైద్యులందరిచే జగత్తునం దంతటను ఆమోదింపబడుచున్నది. బ్రిటిష్ మెడికల్ పత్రికలు లాన్సెట్, మెడికల్ టైముసుకూడ ఆమోదించినవి. మిగుల ప్రీతికరమైనది. మంచిగుణ మివ్వగలది. నిర్మలమైన పదార్థమునుండి కడుజాగ్రత్తో తయారు కాబడినది.

మృత్యువరకుందరికీవద్దను స్థానలంఘనదోషను ఇండియాకు, బర్మాకు సోత్ ఏజెంట్లు లిప్టన్ లిమిటెడ్ కలకత్తా

జొంబాయి మిల్లుల నమ్మ

విచారణాసంఘము

29 తేదీ నుండి విచారణ ప్రారంభమగును

జొంబాయి, అక్టోబరు 18:- జొంబాయి శేరి మిల్లుల తగాదాల విచారణార్థమైన సంఘము యీ నెల 29 తేదీ నుండి విచారణ ప్రారంభించును. పత్రికా ప్రతినిధులు కూడ విచారణా సమయములందు రాసింపబడుదురు.

ఈ నెల 25 తేదీ శాటికి మిల్లు యజమానులను కార్మికులను తమ యభిప్రాయాల వివరణ పత్రికలకు కిభిత పూర్వకముగా సమర్పించుట కంగీకరించిరి.

ఒక పక్షమువారి సాక్షులను వరీక్షచేసి ఆత్మర సాక్షులమున గైకొను నట్లు ఏర్పాటు చేయబడినది.

విచారణా సంఘమువారి యెదుట వాదించుటకై స్థిర యలను ఏర్పాటుచేసికొనబయ్యెను. కార్యము జరిగెనుగా స్థిరముల సమంజసమని మిల్లు యజమానులు ఋజువు చేయలేదు. కార్మికులు తాము కోరెడి పక్షములన్నియు సప్రమాణతేయరి ఋజువుచేయలేదు.

ఈ విచారణా సంఘము యెదుట సాక్షులమిచ్చుటకై వచ్చెడి కార్మికులు అనాడు ఫ్యాక్టరీకి రాజాక గైర్ హాజరై నప్పటికి జేరిములో మనహాయింపక యిచ్చుటకై మిల్లు యజమానుల కంగీకరించిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

ఓడ దేశము - నెహ్రూనివేదిక

పండిత నీలకంఠదాసుగారి ప్రకటన

జమవత్ పురం, అక్టోబరు 18:- సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గురించియు, నెహ్రూనివేదికను గురించియు తన యభిప్రాయములను వివరించుచు పండిత నీలకంఠదాసుగారు. ఎస్. ఎల్. వి. గార్డెన్స్ విధమున చెప్పితి జిహ్వతో కాంగ్రెస్ వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నామోదించి, అధిరీవేళ ప్రతిపత్తిని నిరాకరించినది తెలిసికొనుచు నాని సంకల్పమును చున్నది. ఈ జిహ్వ-మధ్యతో నెహ్రూనివేదికవలె ను వారామోదించుచున్నాడు. నేటివల స్వాతంత్ర్య సమతులన స్థాపించ జరిగినరాష్ట్రములలో నెల్లడం ప్రచారము చేయుచుంటిని. ఓడ్రభాష వాట్లామ ప్రజల నేతముచేసి, చిక్క-రాష్ట్రముగా విభజించుటయొక్కటే మనవనిగాను. ఇతరవాతీతు సమస్యల తోకూడ ఓడ్రుని సాల్వాసనలెక. ఇది యొక్కటే ఓడ్రులపని యని కొంచెు విలచాదులు చెప్పుచున్నాడు. ప్రభుత్వము వాడుకూడ నీరికి మద్దతు చేయుచున్నాడు. ఈవని నైవేక విషయ చేయగలవనియ, వారిని యాచించువనియు ఆశలు పెట్టుచున్నాను. గోపబంధును సాపేదించిన సమాజ్ పత్రిక నేడు ప్రభుత్వమువారి కుదతి నంగీకరించుట చింతాకరము. ఆత్మగర్వము. ఈ పత్రికాభిప్రాయములు రాష్ట్రమునందంతట ఖండింపబడుచుండుట సంతోషకరము. రాష్ట్రాధికారులయందు ప్రజలయన, పత్రికలను నిట్లే ఖండించెదమను నిశ్చయము.

(శ్రీ ప్రెస్.)

లార్డు ఆలివరుగారికి లాలాజీ ప్రత్యుత్తరము

బ్రిటిషు కార్మికవర్గమును భారతజాతీయవాదులెదుర్చుట

లార్డు ఆలివరుగారు లాలాజీపరియ్యగారికి క్రిందివిధముగా వ్రాసినది:— సర్వవత్ సమావేశమువాడు మొట్టమొదటి చిత్తురాబ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుటలో జనుమనుగాంచివందులకు సేనెంతయు సంతసించుచున్నాను. ఈవిధానమునందు ముం దింకను మాత్రముగా వింపవనియున్నదనటకు సుదీయములేదు. గాని దీని నిట్లు తయారుచేసిందలకు మిమ్ములకు మీన్నే హేతులను నేను అభివందించుచున్నాను. మాదేశపుకారాధికారిక లీపిను చూడన ఆదితమోక్షమును, అవర్ణమును, ప్రచురించుచున్నవని నేనుచెప్పటవలసినదము. ఈపత్రికలు అభివత్తునమావేశమునందు అభివత్తును ప్రతినిధులను మాజనకాలేదనియును, ఎన్నికప్రాతినిధ్యవిషయమున రాజకీయ విజ్ఞానప్రబోధమును గావించుచున్నట్లుగుట మహమ్మదీయులయొక్క మార్గపుటలులను సూత్రముగా విమర్శించుచున్నవియును చెప్పుటగూడ యవసరము.

గత మే నెల “కంఠేయవర” కల్పా” అనుపత్రికలలో నైమజ్జకమిషనుయొడల చారిత్రానుబంధముగూర్చి నేను వాద్యంతాభిప్రాయములను పూర్తిగా వివరించుచున్నాను. ఈ వాదాభిప్రాయములతో నిండ్లారునందులకు మీన్నే హేతు లనేకులే కీ భవిం చియున్నాడు. మీరు బ్రిటిషు కార్మికవత్తునును ఎదిరించి నట్లును | ఆవర్ణమునకు భారత సంస్కరణముల యుపయోగమేమి చేయు మీరు చెప్పినట్లును ఒక వార్తాపత్రికలో గానించితిని. అది నిజమైనవగుగాక, కాని అదియే జనుమనో మీరు తప్పు అభిప్రాయము వదిలివిన నేను చెప్పుచున్నాను. ఇటువంటివాల్లలకు రిపోర్టు చేయుట కీడుకలక తయారులేకాని సురక్షితరీతిగా, ఇందువలన బ్రిటిషు కార్మికవత్తునునకును మీకును భేదములకలెడివింది మీయెడల వారు క్రమకలగజేసికొనుట మానివేసెదరు.

మీ బంధిని మీరే నడుపుకొనును
బ్రిటిషు కార్మికవర్గమునకుల మీన్నే హేతుల సాహాయ్యము మీ కవసరములేనట్లు మీకుతోచినది. కావున మీ బంధిని మీరే భారతదేశమున నడుపుకొనవలసియున్నది. మీయొక్క నిండావచనములన నెప్పుట లాన్సుచే నేను మున్నగున్నే హేతులకప్పు లక్షతర కార్మికవత్తుసభ్యులు మీయొక్క కోరికలయెడల ఎట్టి ప్రోత్సాహమును చూపుట లేదు. ఇచ్చట పార్లమెంటు వారును రాజకీయవత్తులువాడను యాద్యములయెడల క్రోధముగలగియున్నయడల మీవార్తము చూడకర్షణగుట తక్కువ.

గాలి విసెంటుగారివద్ద భారతదేశమును తిరిగిచేరిమెటనే భారతదేశ సంస్కరణములయెడల నింగ్లండునందులకు భావములనుగించి నిరాశను వ్యక్తపరిచెను. నేను ఆశ్చర్యపడుటలేదు. ఇది అంత ముమ్మగుసంగతికాదు. ఇట్టి అభిప్రాయములు కుణభంగురములుకావచ్చును. కాని నైమజ్జకములవారియెడల మీరు చూపుచున్న వైఖరి వలన మహమ్మదీయులు కలగజేయుచున్న ప్రతిబంధములను, స్వదేశీపంసానప్రశ్నయొక్క ఆటంకమును బలపరచుచున్నవారికి రెండు ఆయుధములు చేకూరవచ్చును. అట్టివారికి (బహిష్కరణ) వైఖరివలన ఆవకాశములుకలగజేయు రాజకీయవోషము. కావున మీవార్తమున కద్దుపడువాని నెల్లమీరు తోడిగించుకొనవలసియున్నది.

లాలాజీ జవాబు

వైయత్తుకుమారు జవాబుగ లాలాజీపరియ్యగారు యాక్రిందవిధముగా వ్రాసిరి.

నేను మీతో మొగమెట్లు యను మాటలేకుండ చెప్పెదను.

బ్రిటిషుకార్మికల దృక్పథము భారతదేశమునెడల పూర్తిగా మార్పుకొనినదికావున మేము అట్టివాత్సలక విజయను సాహాయ్యమును పొందజాలమున లేదునున్నాము

1924 లో మీరు ప్రభుత్వధికారమును స్వాధీయున్నపుడు మేముతో సంస్కరణముల మీరు నిర్ణయముగజూపితి. అదియనుగాక గోదయట్టుపై రోకటిపొలుమును చందమున యర్థపముచున్న తప్పు ముద్రెప్పుడును దూరపక్షమువారిచే తనెనని గావించవలసినట్టి కఠిన కావశ్యమును దెగిగాను. అర్జి నెచ్చు యను మీరే పేరగావించితి. నాటినుండి నేటివరకు లేబరువత్తువాని వ్యభావము బోరి దిగ్గు లిలలకు పక్షముల వ్యభావమునే పోలియున్నది.

భారత జాతీయవాదులు (బ్రిటిషు కార్మికవత్తువాదుల ప్రభుత్వధికారమును వహింప నుకాశము కలవనియు, అప్పుడు వారివార్త త్రులు క్రియాశూన్యము చేయవలసియు తలచుటయే యట్టి మాద్యమకు కారణము. సామాజ్యమునకు వ్యతిరేకముగ (బ్రిటిషు లేబరు వత్తువాదుల సంబంధలేదు. రాజోవు లేబరు ప్రభుత్వమున ఆవత్తు ప్రముఖులు కావినెటువట్టులుగ నుండగోరుచున్నాడు. కావున వారైనను భారతదేశమునెడల సానభూతిని వాపజాలకున్నాడు

బహిష్కారపద్ధతి

సంపూర్ణ శ్వేతసంఘమునే బోరి ప్రభుత్వమువాదు నియమించుటకు తుం యంగీకారమునుజూపి లేదువత్తు నాయుడు గొప్ప నియమమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తిం చె నని భారతజాతీయవాదు లభిప్రాయ పడుచున్నాడు. మేము ప్రస్తుతము యర్థలో మీరుచూడ నుండిన యెడల మా(బహిష్కర) అభిప్రాయములను తెలిపివారియుండుడు.

నైమజ్జకసంఘ బహిష్కరణ విషయమున మనకు భేదాభిప్రాయములు గలవని యంగీకరింపకర్షదు. నైమజ్జక సంఘ కల్పయేగాక యీ సంఘపుకార్యములు కూడ దోషపూరితములని మా దృఢాభిప్రాయము. భారతయులలో విభేదములను గల్గించుటకు ఈసంఘము నెలకొల్పబడెనని మేము తలచుచున్నాము. ఇట్టి పరిస్థితులలో మాకు బహిష్కరణ మార్గములేక తదితరమార్గ మేమియులేదని నేను నొక్కిచెప్పుకొనియున్నాను.

కొలెవింపవత్తులకు, కింబలు (బ్రిటిషు కార్మికవత్తులను నిండుంచు భారతజాతీయవాదులకు గావించుచుండిన యుపకారములను నేను గర్హించుచుండినది మీకు జ్ఞప్తియందవచ్చును. కాని అప్పటినుండి (బ్రిటిషు కార్మికవత్తులను అభిప్రాయము మార్పుకొని యున్నయను వారిపై ఆధారపడుట నిష్ప్రయోజనముని తుంకవలెవచ్చెను. భారతజాతీయవాదులకు (బ్రిటిషు కార్మికవత్తులకు) మధ్యగల అభిప్రాయభేదములనలన చారికల నేపాడునకు భంగముకలగకూడదు. నైమజ్జకమిషను రిపోర్టుయెడల లేబరువత్తువాదుల వాదనోయెడు వైఖరిపై చాలవరకట్టిన్నాము ఆధారపడియున్నది.

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

7, తంబుకెట్టిపిడి, చెన్నపురి

ఎప్పటికీరున రాజోవు శుక్ల సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపఁబోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపఁబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి, అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక సలంకరించి మాయద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గాంచి వివిధ విభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల సావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాది నాటి కార్డుల కర్పింపఁదలచినాము. నియమిత కాలమునకుఁబూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలముగానేరదు. సంచికామూద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 30 నవంబరు 1928-వ తేదిలోఁపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను ‘సంవత్సరాది సంచికకు’ అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములను, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్ర పత్రికాధిపతి.

ప్రభుత్వమువారి కరివోక్తులు

బొంబాయి కేంద్రప్రభుత్వముల తగాదా

నైమజ్జక విచారణయందు బయల్పడిన అంశములు

పూనా, అక్టోబరు 18:— నేటి నైమజ్జక విచారణయందు కొన్ని రహస్యములు బయల్పడినవి. బొంబాయి ప్రభుత్వమువాడు మొత్తము నిర్ణయములగూర్చి ఒసంగిన సాక్ష్యకతములోని కొన్ని భాగములపై చర్చజరిగెను. దానిబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తీవ్రముగ్గురు జరిగినట్లు తెలిసెను. ఉభయము కరివోక్తులందుకొనబడు వెడదీయలేదు. ఇతర సంస్థలే, అట్టి పదము లుపయోగించినచో తప్పక ప్రభుత్వోత్సాగులు కినుకచెదియుండరు అనిక కార్యదర్శి, వైల్సంగారు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నూచనలకు తాను సహధాను చెప్పగలను గాని భావకు తాను పూచీపడవని కికాభాయి ప్రేమచంద గారికి జవాబుగ చెప్పిరి. సర్ జాను నైమజ్జకారు నర్సిరి.

మొత్తము కమిటీవారిది విచిత్రవాదముని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి సాక్ష్యకతమునందున్నందుకు నైమజ్జకారు ఆక్షేపించిరి కమిటీవారి కిఫాయలు “గ్రుడ్డి సిఫార్సు”లనుట మొత్తము సంఘమువారికి దురుద్దేశము లాకొపించుట యగునని, ప్రేమచంద గురారనిరి.

బ్లాకుబే తప్పిదమును

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తుమింపలేదు

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు బ్లాకుబేస్సీ-ముమున్నగునెవరయొగ యత్నములక్రింద అభివృద్ధికాఖలో విశేషధనము వృధచేసినందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు కఠినముగ నిరసించియుండినది సర్ గౌరగారు బయలుపెట్టిరి. ఆపయము తనకేమియు తెలియదని వైల్సంగారు అత్యర్థకరముగ నున్నది. ఒక్క వైల్సంగారికే తెలియదో బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి గూడ తెలియదో వందనామే. బొంబాయి ప్రభుత్వమువాడు “దుందుకున యత్నములు” క్రింద బొంబాయి ధనముయొక్క ఋణముక్రింద 63 లక్షలు పోతుండిన బొంబాయి ఋణమునందు లోటులేక లాభమేమియుండదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిన భాగము గౌరగారుచదివిరి. వైల్సంగారు దీనికి బదులుచెప్ప నెందిగాని నైమజ్జకారు వాదించిరి. వైల్సంగారు జెప్పదలచినదేమన 63 లక్షలు కేవలము అభివృద్ధికాఖ స్థితులకు మాత్రమే చెందినది కాదు, అన్నింటికీ చెందినదనిరి. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

15 తేదీని నొసంగ్రామములోని ఆంధ్రప్రభాసగ్రంథాలయ ప్రథమ వార్షికోత్సవము జరుపబడినది.

కమలాక్షి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:— నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటేశపుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంద్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రప్రత్రికాకార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టిపిడి మదరాసు.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామారాయకృత భాష్యార్థి ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిత కాంకరభావ్యము గలది.

(సంస్కృతము)

అశ్వత్థామచరిత్ర గ్రంథము.

ప్రథమవట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

ద్వితీయవట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

శృతీయవట్కము అచ్చగుచున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

జొంతాంబాలోని కిథోనీలో జయసులును హిందువులు
ను కలసి ఒక పథిచేసి గోవత్సరును చంపుటకు గాంధికారను
నుతిండుట గొప్ప దుష్కార్యమనియు దానిని సమర్థించుచు
ననుజీవనతో ప్రకటించబడినవ్యాసము అపహ్యాకరణగనున్నదని
యు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించి మహాకృత్యాంధి యగు తీర్థాన
ములో వ్రాసెనుగాడనని అందఱుకు నునుపుచే గాంధికారని
మాత్రమే క్రూరుబడెను. అపూర్వమైన యీ గాంధికారి
సిద్ధాంతమును హించువులను జయసులును గూడ తిరస్కరింప
నలెనని అభ్యర్థుడు నుజీవర, అభ్యర్థుడు జయనదు, (అ. కెన).

తిరువలిక్కేణి హత్యకేసు

18 వ తేది విచారణ

ఈ కేసు విచారణ మరల నేటిదినమున ప్రారంభింపబడెను.

లోకల్ గు అసాక్షి వి ఎస్. జ్యోతిరావుగారిచే ప్రాధికారము గావించబడి యీ క్రిందివిధమున నుడివెను.

పోలీసు పంచాయతీ జనరల బండిపుడు కేసు హాజరయ్యెను. ఇన్ స్పెక్టరు గారు వచ్చుచున్న మేమెవ్వరమును చాకిరముగా నిలిచియుండలేదు. చాకిరియైన స్త్రీ అన్నతికి తీసికొనిపోబడినద్రుడు కేసు అమెచెంబ అప్పటికి బోయి యుండలేదు. గోపాలు, కృష్ణరావులు అప్పటికి బోయి లేమో నావ తెలియదు. గోపాలు కేసు కోర్టున వచ్చియుండెను. అతడు డిప్టికమిషనరుతో మాత్రమే రిపోర్టు చేసెను. పిమ్మట అతడు ఇన్ స్పెక్టరు కృష్ణరావుగారిచే ప్రశ్నింపబడెను. నేరముని గృహమునంద జరుగు గుమగుమినపుడు నేరముడు పిధిలోనికివచ్చెను. 1 వ నేరముడు సాయంకాలం 8-30 గంటలకు పోలీసువారిచే తీసికొనిపోబడినపుడే వాని పేరను కేసు దలిసికొంటి. చాకిరియైన స్త్రీ అప్పటికి తీసికొనిపోబడిన వెంటనే కేసు బోయిరిని, కాని పోలీసువారు గృహమునకు వచ్చినపుడు కేసుగూడ గృహమునకు వచ్చిరిని. నేరము లభయించును మమ్మ గృహమునండి బొమ్మనిగెంటిరి. చాకిరియైన స్త్రీ అప్పటికి తీసికొనిపోబడినవరకున కేసు గోపాలు లోనే గలిసి అచ్చటకుంటిని.

పిమ్మట ఎం. జి. రామచంద్రయ్యగారు అసాక్షి (ప్రెసి డెన్టీ)గా లేడి గడితెకాస్త్రు సహాయపడిచుకు) యిట్లు సాక్ష్య మిచ్చెను:—హత్యజరిగిన సమయమున నా నివాస స్థలమున నీలి పీరస్వామి పిధి నెం|| 10 గృహమునంద కేసుంటి. గత నెల 26 వ తేది మధ్యాహ్నం 2-30 గంటల సమయమున నాకు ధ్వని వినిపడెను. పిధిలోనికి వచ్చిచూడగా నేరముని గృహమునంద జరుగు గుంపులుగా నుండిరి. గృహముఖ వార్తరము మూయబడి యుండెను. కేసు గృహమునైపు బోవుచుండగా గృహములో హత్య జరుగుచున్నదని ప్రజలు నాతో జెప్పిరి. వారు గృహము లోపల ప్రవేశింప యత్నించుచుంటి. హత్యజరుగుచున్నదని మీకెట్లు దెలిసినదని కేసు చాకిరి ప్రశ్నించగా మరణవాద నొం దుచున్న కేసులు వినిపించినవని వారు ప్రకృతింపు మిచ్చిరి. పోలీసువారిని విజరవాదయని నేనుంటిని. ఒకడు వై నీకిలుమిద దిక్షిణమునైపుకు బోయెను. కేసు 20 నిమిషములకు అచ్చట నే నిలిచియుంటిని. ద్వాయు తెలుపబడెను. కొంచెం జరుగు లోన ప్రవేశించిరి. అప్పుడు 2 వ నేరముడు ఒకపిల్లను చంకలెట్టుకొని బయటికివచ్చెను. అతడు సరిగా ఉత్తర వైపునకు నడిచెను. గృహములోపుక ప్రవేశించిరజరులు బయటికివచ్చి గృహములో నేమియు లేదనిరి. కేసు నాగృహమునకు బోయిరిని. 15 నిమిషముల తరువాత 2 వ నేరముడు రిగినవచ్చి గృహము లోపునకు బోయి మరల బయటికి వచ్చి తిన్నె మీద గూర్చుండెను. ప్రజలు వానిని ప్రశ్నింపమొదలిడిరి. కేసుగూడ అచ్చటికివచ్చిరి. 25 నేరము యిద్దరస్త్రీలవైపు తనచేతినికొచ్చుచు వారు పోరాడుచుండి రని చెప్పెను తన్ను చీకాకుపెట్టలదని ప్రజలతో ననెను. పిమ్మట కేసు బజారునకుపోయి 5-30 గంటలకు నాగృహముచేరిరి.

సాక్షి ప్రాధికారము చేయబడిన యిట్లు నెను:— గృహములోనున్న యిద్దరస్త్రీలను నేనుజూచిరిని గృహమునకు రెండగులున్నవి. ఒక తిన్నెమీద 2 వ నేరముడు గూర్చుండెను. ప్రజలెవ్వరను తిన్నెమీద నిలువబడి గాని మార్చుకొని యుండలేదు. కేసు గృహమున తెలుగుగా నిలిచియుంటిని. నావట్లు ప్రజలగుంపు ఉండెను. 2 వ నేరముడు తన చేతితోజూపిన యిద్దరస్త్రీలను నే నిదివరకెన్నడు జూచియుండలేదు. గృహమున బయటకు మూడు 20 కేక 30 మంది ప్రజలుండిరి. 2 వ నేరమునిప్రశ్నించుచుండినవారిలో పార్థ సారథి అనువానిని కేసు పోల్చుగలను. కేసు 2 వ నేరమునియే ప్రశ్నింపలేదు. కేసు చచ్చునండగా 2 వ నేరముడు అరుగుమీద గూర్చుండియుండెను. ప్రజలువానినిచూచి బరిహసింపచుండిరి. ప్రజలుఉండెనుతో నుండిరి తనో కేసుచెప్పకలను. కాని, వాని జబాబును విని నవ్వుచుండిరి. పంచాయతీ జరుగుచుండినపుడు కేసు హాజరయ్యుండలేదు. వారములోజరిగినవార అర్చితలింగము నానంద పవచ్చి సాక్ష్యమిచ్చుగలనేమోయని నన్నడిగెను. కేసు సాక్ష్య మునిచ్చినపుడు సరిస్పెక్టరు తన పాత్రుడయ్యిరితో ప్రాసికొనెను. కేసు కోర్టులో నేమిచెప్పిరినో సజిక్ స్పెక్టరుతో గూడ నడిచెప్పిరిని.

పిమ్మట, త్రినర మంగన్నగారు అసాక్షి యిట్లు సాక్ష్య ముచెప్పెను:—హత్యజరుగుచుండినపుడు కేసు కి కివట్ల ముచ ముమిద గూర్చునియుంటిని. ఎదురుగానుండిన చెట్టియొకగృహమునకు 2వ నేరమునిభార్య వచ్చెను. నేరమునితల్లి అవటికివచ్చి యిట్లు నెను. నీ బిచ్చట మాటాడుచున్నావు. మన గృహములో వికలు సంభవించినది. కేసు బయటికి వచ్చి యేమి జరిగినదని అడిగితిని. 'వాడు నిక్క అంటించివాడు రమ్మ' అని తల్లి 2-వ నేరముని భార్యతో చెప్పును ఆమెను గృహమునకు బిలుచుకొని పోయెను. వారివెంట కేసును మరి కొందరును బోయిరిమి 2వ గదితలుపు మూయబడెను. 'ఆమె నిప్పు అంటించుటకు ఒక్క క్రానినడి' అని చూచుభాగములోనున్న స్త్రీలు చెప్పిరి. కేసు ద్వారమునంద నిలిచియుంటిని. 2 వ నేరముడు అంటిలోనికి బోయి తిరిగి వచ్చి వయలమీద గూర్చుండెను. 'ఎవరు కాలి పోయిచారా' తన పాము కరచినదా నిజముగా కేసు జరిగినవి. ఆని కేసు 25 నేరముని బ్రశ్నించిరిని. అట్లేమియుజరగ లేదు. స్త్రీలు పోరాడుకొనిరి. అని యతడు బదులు చెప్పెను. ఆమెను అప్పటికి పంపగూడదా అని నేనంటిని.

మిమ్ము ప్రమాదము జరుగలేదు అని యతడనెను. కొందరు స్త్రీలు 'నిప్పు అంటించెను. నిప్పుఅంటించెను' అని కేసులు చెప్పటచే నే నా ప్రశ్ననడిగిరిని.

మధ్యాహ్నము ఫుహారానంతరము, పార్థ సారథి అను సాక్షి యిట్లు నెను:—

కేసు నీలి పీరాస్వామిచెట్టిపిధి 2 వ సందులో నివసించుచున్నాను. నేరములకు గత 10 రోజులనుండియు నే నెదురు చూచు. కేసు నాగృహము నుం ద ర ని లు వ బ డి యుం డ కొందరుస్త్రీలు పిధిలో పరుగెత్తుచుండిరి. 'హత్య హత్య' అని కేకలుచెప్పుచుండిరి. నేరముని గృహ మూతరనున నున్న రాజాంగంఅయ్యగృహనంద బోయి కేసు ప్రశ్నింపగా 'ఆమెను వారు కాలిచేసిరి' అని యతడు నాతో బయలుచెప్పెను. 'కొంతకాలమునుండి వా రామెను అనేకవిధముల బాధించుచుండిరి. గత 5 దినములనుండి వా రామెను తిండిలేకులేదు. నే నామెను చంపివేసిరి. కేసు నేరముల గృహమునకు బోయి ప్రశ్నింపగా, వారు నన్ను బయటికిగెంటిరి.' అని కూడా రాజాంగం అయ్యరు నాతో చెప్పెను. అప్పుడు కేసు గూడ అచ్చటికి బోయి. ప్రజలు గుంపులుగా వచ్చుచుండిరి. 1వ నేరముడు బయటికివచ్చి, 'ప్రమాదమేమియు జరగలేదు, మీరు పోవచ్చును' అని చెప్పుచు తలుపుమూసికొని లోనికిబోయెను. తరువాత 2వ నేరమునిభార్య దిక్షిణము వైపునండి వచ్చి గృహములోనికిబోయెను. 2వ నేరముడుగూడ ఉత్తర వైపునండి వచ్చి, ప్రజలను పొమ్మని బ్రతిమాలుకొనెను. అప్పుడు తలుపు తెరవబడెను. మగ్గురు కాఫీద్రాగుచుండిరి. ఒకరు తలపొడులు నవలుచు. 3వ నేరముడు తనపిల్లనుబట్టుకొని బయటికి వచ్చి యెవరితో కొందరగాబోయి 10 నిమిషములలో తిరిగి వచ్చి పిల్లను గృహములోపుక విడిచి, బయట వయలమీద గూర్చుండెను. స్వామి నాధ కాస్త్రీ (నేరముని పి న తం (డి) నేరముని పి వాట్లు పెట్టుచు వచ్చెను. 2 వ నేరముని లోనికిబొమ్మనెను. అట్లును నభయం జను లోనికిబోయిరి. గోపాలు ప్రాసికృతుడను 4 వ సాక్షి బై నీకిలుమిద బోయి తిరిగివచ్చి సజిక్ స్పెక్టరు గానించ లే దనియు పోలీసువారు వచ్చుటకు నిరాకరించినయెడ చెప్పెను. జరుగు గలంత చేయుచుండిరి. అప్పుడు ఒకపోలీసు కనిస్తేలు వచ్చెను. లోనప్రవేశించి స్వామినాధకాస్త్రీతో మాటలాడి ఉభయమును గలిసి పోలీసువైదనువంకకు బోయిరి. స్వామినాధ కాస్త్రీ ఒక్కలేతిగవచ్చెను. పిమ్మట 5 గురు కనిస్తేలువచ్చిరి. కాలిపోయినస్త్రీ అప్పుడు 5-30 గంటలకు జగ్గా-బండి మీద అప్పటికి దీసికొన పోబడెను.

సాక్షి ప్రాధికారము జరిగినపిమ్మట కోర్టువిచారణ యీ దినమునకు ముగించబడెను.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఐ. పి. నెం 10/25 లో ఐ. పి. నెం 307/28

చేటిమనరు:—(బుర్రులు)
1. దేవకు బాలయ్య కుమారుడు ముప్పయ్య
2. " ముప్పయ్య కుమారుడు కారబండి
3. " " " శ్రీరాములు
4. " " " రంగయ్య
5. " " " బాలయ్య

చెక్కులు, వర్తకులు, జాగరముడి.

ప్రతివాదులు:—(బుర్రులతో) కేసుల మాజిక్యం. 1920 సం|| 10 ప్రావిన్స్ లో 7 వ ఆక్టోబరు 41-27 కేసుల ననుసరించి వైన నడవారినపబడిన పిటిషనరు జుడల నిమిత్తం ఒక్క దాఖలో చేసుకొనియున్నాడు. వై అర్జీవిచారణమిత్తం 27-10-1928 తేది వాయిదా వేయబడినదని యందు మూలముగా తెలియజేయబడినది.

సబ్ కోర్టు-బాపట్ల } 15-10-28 (పిన్ కోడ్ సగార్డి కేస్ జడ్జి.

బాలునకు ఉరి శిక్ష

17 ఏండ్ల యువకుడు 12 ఏండ్ల బాలుడు కలిసి ఖానీచేసిరి

లాహోర్, అక్టోబరు 18:—తాహూనింగునకు 17 ఏండ్ల వయస్సు దిలీపసింగుడు 12 ఏండ్ల వయస్సు. పీర్ డిర్ యొక్క గుమ్మిన ద్రవను గూర్చి పీక చువుకొనుచున్న ముక్తేశ్వరు ప్రాయశాంతులోని చహపాతి యొక్కడు ఉపాధ్యాయునితో నెపములు చెప్పినందులకై తమ సహపాతి పై రాహురుసింగు శిశివునింగులు కత్తుచహించి కత్తులతో నతని పొడిచినవారి.

వా రువయోగించిన ఆయుధములు దొరికినవి. వారు అతని శరీరమును చేసిన గాయములను జూడగా చంపివేయవలెనను దృఢపంకల్పముతోనే పొడిచినట్లుగా ఋజువైనది.

జిల్లా జడ్జిగారు వైజిప్పిన యిద్దరు బాలురకును శిక్ష విధించిరి.

17 ఏండ్ల వయసుగల రాహురుసింగునకు ఉరిశిక్షయును 12 ఏండ్ల వయసుగల దిలీపసింగునకు యాజ్ఞీక ద్వీపాంతర వాసమున విధింపబడెను.

ప్రొక్టరు, జడ్జిలు తీర్పుచెప్పుచు రాహురుసింగునకు విధింపబడిన ఉరిశిక్షను తొలగించి యాజ్ఞీకద్వీపాంతరవాస మున విధించిరి. దిలీపసింగునకు విధింపబడిన యాజ్ఞీకద్వీపాంతరవాస శిక్షను తగ్గించుటకు పీలులేదనియు అట్లు తగ్గించుటకు తమ కధికారము లేదనియు, కాని అతడు లేతవయసున నున్న బాలుడగుచే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు దయదలచి శిక్షను తగ్గించుటకు ఆలోచింపవచ్చు ననియు ఉత్తరువు చేసిరి. (ఆ. (నె.))

ANDHRA TUTORIAL HOME.
(Kodugantivari Street, Vizianagaram Ci ty)
Director:—Andhra Visarada Thapi Dharmarao
B.A., M.R.A.S.

Coches students for Part I Inter and B. A. 1929. Classes open 1st November 1928. Expert instruction by well-known Lecturers. Vernacular composition and written work attended to. Residential Accommodation provided. Apply to save disappointment, to 'THE DIRECTOR'.

FOREST DEPARTMENT, BASTAR STATE.

Sealed tendars are invited for the lease for five years, from the 1st January 1929 to the 31st December 1934, of the monopoly right of propagating lac in State Reserved Forests and of collecting, purchasing and exporting lac in Reserved and Unreserved Forests and village areas in the groups specified below. Each group must be tendered for seperately. Full particulars as to the conditions of the leases, etc will be supplied on application by the Forest Office Head Clerk, Jagdalpur. Tenders should be addressed to the Administrator, so as to reach him not later than the 3rd Nov. 1928 and must be accompanied by solvency certificates, if the tenderer is not a Bastaria or is not known to the State authorities by reason of previous contracts- The State does not bind itself to accept the highest or any tender.

TAHSIL.	GROUP.
Antagaro	1. Antagarh 2. Partabpur 3. Chota Doggar 4. Narainpur
Kondagaon	1. Keskal 2. Shampur 3. Kondagaon
Jagdalpur	1. North Indrawati
Jagdalpur,	W. V. GRIGSON I. C. S., 10-10-1928. Administrator, Bastar State.

చక్క వ్యాధులను నురుకుపూడ లేకుండ చేయు రా ధా కృష్ణ తా మ ర మం దు నా డు డు అన్ని సా ఫు ల లో దొ ర కు ను V. S. SASTRY & Sons, Tenali Guntur D.

గ్రామకరణముల దుస్థితి

“నా నాటికి దీనికిట్లు కాగింభొట్టు” అన్నట్లు రాను రాను కరణముల స్థితిగతులు కడుపీనమానకు గురియగుచున్నవి. పూర్వము కరణములకు తమ గ్రామాదులలో యెక్కువ వలంతుబడి కలిగి కరణముల యెడకలేని దేవనియు జరుగుచుండెడిదిగాదు. కావుననే శుమతి శతకమందు కం|| “కరణముల ననుసరింపక, విరసంబున తిన్న తిండి వికటించును” యని జెప్పియున్నది. మరియు గ్రామాదుల కెన్ని నవ్వకవ్వములు ప్రాప్తించినను గ్రామ ప్రజలు భరించి కరణముల కేవిధమైన కష్టనష్టములు గలుగకుండునట్లు జూచుకొనుచుండెడివారు కావుననే “ఊరుమీద పూరు పడినను కరణముమీద కానుపడదను” సామెత జగత్ప్రసిద్ధిజేసి యీ నాటికిని వాడుకలో నున్నది. “విన్నన్న జెప్పినదే వేదమన్నట్లు” కరణ మెంతజెప్పినదియో వేదవాక్కుగా నా కాలపు ప్రజలు తలంచెడివారు. అందులకు గ్రామముల ప్రజలు కలహములు లేక విశ్రాంతిగా కలిగి కోర్టులను మాటదలంపక హాయిగా కాలక్షేపము చేయుచుండెదను వారు. వారిని యీ కాలపునవాగ్ధికులు “అర్రగడ్డ వాని జూచిన నేదామడపోవువారిని” పేరైన పిల్చుచున్నారు. ఆకాలమున గ్రామరాయితల కెన్ని వివాదములు గలిగినను గ్రామకరణములకు జెప్పుకొనటయే, వాడు జెప్పిన రీతిని పరిష్కరించు కొనటయే, నా కరణమున కోర్టుల కెక్కినవలసిన అవసరము లేక శుఖజీవనము జరుపుకొనుటయే గలుగుచుండెడిది కరణములను లేమ గ్రామ ప్రజలను కన్నబిడ్డలవలె జూచుకొనుచు వారి కేయాపదవచ్చినను తమకీగా భావించుకొని అవసరముగా కోర్టుల కెక్కినీకను పై యధికారులచే జిక్కింపకను హాయిగా కాలక్షేపము చేయుచుండెడివారు. ఆకాలమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములు గాని కులకక్షులు గాని బొత్తుగా లేవనియే జెప్పనొత్తను. గోవులందును బ్రాహ్మణుల యందును దేవతల యందును అన్ని జాతులవారును భిక్షిత్తులు గలిగి బ్రవర్తించెడి వారు.

“కం|| పొరుగున పగవారుండిన, నిరవొందగ వ్రాతకాడె, యేవికయైనక, ధరగాపు కొండెమైనను, కరణాలకు బ్రతుకు లేదు గదరా శుమతీ.” యన్నట్లు ప్రస్తుత కాలముం దివి యన్నియు ప్రతి గ్రామమున తలస్థించినవి. నా కరణముచే కరణముల పరువు మర్యాదలు పలుకుబడి బొత్తుగా నశించినవి. కరణములను లక్ష్యభావమున జూచువారు లపలే గానవచ్చుటలేదు. ప్రతి గ్రామముందును ప్రతికులములోను కొందరు వర్తాకాలపు చదువని జెప్పబడువచ్చిరాని అక్షరములు కొన్ని నేర్చుకొని ప్రైవేట్లను కేర్లతెట్ట కొని బహుళులందు డబుములు కొట్టుచు ప్రజలకు అంతకలహములను బుట్టించి పార్సీలను బలపరిచి కులకక్షులను పెంచి కోర్టులకు నెక్కించి పలుబాధలు పెట్టించి కడుపునకు హాయిగా దినకపోయినను కోర్టులకు డబ్బును ధారపోయించి తక్షణము జేయించినవారేకలు కనుపడుచున్నారు. ప్రస్తుతముం దిట్టివారల మాటలే ప్రజలకు నడుపుచు మించిన తీపుగల్గింపుచున్నది. ఇందు మూలమున నైకమర్త్యముజేసి, “కం. ఒకయారికి నొకకరణము, నొకతీర్చియైనగాక నొగి చక్కచెనం, గకవికలు గాకయొందునె పకలంబును గొట్టునడక” అను నీతి సార్థకమైనది. కరణములపై తనములు సాగు కాలమందును, సాగని యిక్కాలమందును ప్రజలెంత అన్యోన్యమునారగము కలిగి ప్రసరింపుచుండినది కనుగొనవలసినవి కోర్టులే సాక్ష్యములగుచున్నవి.

ప్రస్తుత కాలముం దన్ని గ్రామములను యీవిషయస్థితికి గురియగుచుండటం యటుండే తోకలో బోర్డుల ఎలక నల మూలమున “మూలిగడి నక్కపై తాటికాయవడినట్లు” కలకక్షులు మరింత స్పష్టిపొంది మారుమూలమందు ప్రతిగ్రామమునకును “ఎలక్షన్” అను పిచ్చిబట్టి ప్రజలను మరింత కలనరచెట్టుచున్నది. ఇట్టి పండితావ్వయందు ముంగియొన్న గ్రామప్రజలు కరణములను లేక్కగొనకయు వారిమాటలను వివకయు వారి వుత్తర్యుల సాగనీకయు నిర్లక్ష్యభావమున జూచుచుండటం యెల్లప్రజలకును గవర్న మెంటు వారికిని తెలిసిన విషయమయి యున్నది.

ఇట్టి విషయవరీక్షలో జిక్కుకొనియొన్న యిక్కాల కరణముల జీవనము లెంత శుఖప్రదముగా జెప్ప నేరికి దరమగును?

గవర్న మెంటువారు యిచ్చు జీతములా బహుస్వల్పములు. ఆదాయమా సుస్వల్పము. సహాయధూతులా గానరారు. నెరవేర్చవలసిన పనులా వితిమిరిసవి. కుటుంబములా తామర తంపరలు, డబుములాయెక్కువ. నీటిగోటులాజాస్తి పోషలా నొకరిని మిరవలయు పరువుప్రతిష్ఠలా తగ్గరారు. ఇన్ని చిక్కులకు లోనైయున్న కరణముల కుటుంబములు శుఖజీవనము జరుపనేరక “మొంగన మెతుకులేక పోయినను మిసాల మీదికి పంపెగనూనె” యనురీతి నెట్టెటోకాలము నెట్లబుచ్చుచున్నారు.

నర్ ఫెడరికు వైక్కుగారు

బొంబాయి గవర్నరుగ నియమింపబడిరి. విల్సను ప్రభువుగారు విరమించిన వెంటనే ఉద్యోగము స్వీకరింతురు.

వైక్కు ప్రభు

నూతన బొంబాయి గవర్నరుగారి భార్య. శ్రీ శ్రీ బోనపూలా ప్రధానిగారి కుమార్తె.

ఇట్టి కష్టములకుల కాలమందు గవర్న మెంటువారు తమకు గ్రామ ప్రతినిధులయిన కరణములను చూడయజూపకున్నయెడల కరణములు జీవించుటయు సర్కారుపనుల నెరవేర్చుటయు కష్టతరముగానుండకమానదు. సజ్జ జొన్నకూడుదిను భార్యభర్తగల కుటుంబమైనను పీనము కోజుకు రు 0-12-0 అయినను లేనిది జరుగలేదు. అదై యధావిధిగ జరుగవలసిన కుటుంబఖర్చులు యావత్తు జరుగకమానదుగాదు. వేరెవ్వులెల్ల సంచాదింపవలయునన్నను అహోరాత్రములు నెడలేకజేయుచున్నను నెరవేరని కరిణీకములకు తెరపియెక్కడ? కరిణీకములే యటుకు తప్ప యెంతెర వనలను నెరవేర్చుటకు అర్హులు కాక పోవుట మరియొక పంకబము. ఇన్ని యిక్కట్లులన్న కరణములను పదబ్రహ్మలుగాకుండ రక్షింపవలయునన్న గవర్న మెంటువారే రక్షింపవలయును ఎన్నియోతరములనుండి రాజరికమును గనిపెట్టుకొని రాజరికగా మెలంగుచు పితృత్వమును భూములను గోల్పోయి యితర వృత్తులకు విసర్జించి కరిణీకములను గనిపెట్టుకొని గాలక్షేపముజేయుచున్న యీ చీడకరణములకుటుంబములయందు నయామములగు గవర్న మెంటువారు తమవయా రిపమునగునీచి ప్రతికరణములను తువన గలకు రు 80 లకు తక్కువగాని జీతమున్ను సర్కారుపనులపై తాలూకాఫీసుకు హాజరైనపుడెల్లా రానుపోను ఖర్చులు భరియింపజూచుట, భూతాతినిధిలకు అలవెచ్చులన్ను, యిచ్చియెటూ పకనూరు సర్వప్రైవేటులో తగ్గితుపాండిన కరణములను తిరిగి పక్కేకు పంపకుండులాగున్ను, గ్రామమునపయిలోపాలు గ్రామకరణములను తోకలో బోర్డులలో సభ్యుడుగా నిలచుటకు అర్హతకలిగియుండులాగున్ను వుత్తర్యులు యిచ్చించినయెడల కరణముల కష్టములు చాలాభాగము గట్టెక్కి శుఖజీవనము జరుపుకొనుచు గవర్న మెంటువారికి నమిగబంతునై యుండునని యీ యీ విషయమై కాపనసభాసభ్యు లెల్లరును గట్టి ప్రయత్న మొనరించి గవర్న మెంటువారిని ప్రోత్సహింపక కరణముల కష్టములు నెనుద్రొక్కించెదననియు ప్రార్థింపుచున్నాడెను. తిన్నూడుపాలెం } కంచర్ల సూర్యనారాయణరావు, 17-10-1928 } కరణం.

డా॥ జె. హెచ్. గేగారు

చీనాయందు ఎనిమిదేండ్లు ప్రాచ్యదేశ ఒలింపికు సంస్థకార్యదర్శిగ నుండి వచ్చిరి. మదరాసు నందు క్రైస్తవ యువజనసంఘ దేహాపరిశ్రమ పాఠశాలయం దాచార్యులుగ నియమింపబడిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

బర్మిను హెడ్డు ప్రభువుగారు

ఇండియా మంత్రిపదవికి రాజీనామా విచ్చిరి. వార్తాపత్రికల ఔరెక్టరుగ వ్యాపారము సాగింప నున్నారు.

సూరూరు వేట నాటక ప్రదర్శనములు

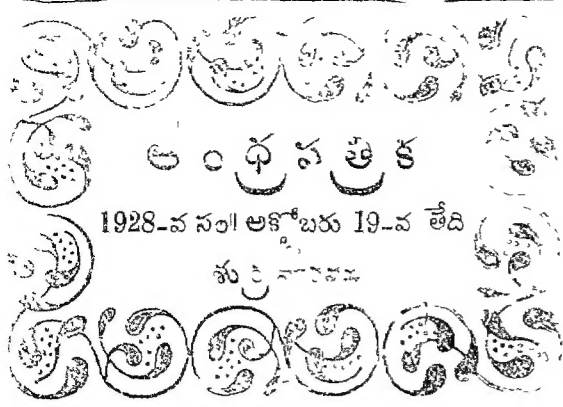
సూరూరు వేట శ్రీజయలక్ష్మీ సమాజమువారు 28-9-28 తేదిన గయోపాఖ్యానమును, నెల్లూరు విశ్రమంపెలివారు 30-9-28 తేదిన రామదాసు నాటకమును చక్కగా ప్రదర్శించిరి. ఈ రెండు నాటకములందు రా బడి రు 618-8-2 లు. ఖర్చులు 879-15-7. ఆదాయము రు 238-9-7 లు. ఈ నైకమును సూరూరు వేట బోర్డువారుగా నీచవిద్యార్థికిని, సకస్వతీ గ్రంథాలయమునకును దిగ్విముగా నొసంగిండును నాటక సమాజములవారికి వింపనములు.

శ్రీజయలక్ష్మీ సమాజపు సభ్యులకు శ్రీయుతులు కల్పకొల్లు ఆదిత్యకాశ్యప్రి, పాకు శ్రీనివాసకొన్నామన, శ్రీ నెల్లూరు విశ్రమంపెలివారిచ్చిటికి విచ్చేయునట్లు గావించిన ప్రఖ్యాత కవీరు పాత్రికారులు ఖంబసాల ఒలరామయ్యగారికిని, భర్తకార్యములకు సహాయముజేసిం తదితరులకును వింపనము లర్పించుచున్నాము.

మ. నెంకటరమణరావు, కార్యదర్శి, నాటక కార్యవిధానాక సభాము.

ప్రా ఫెసరు రాధాకృష్ణనుగారి యువస్యాసములు

హిందూమతమునుగూర్చి యువస్యసించెదరు కలకత్తా, అక్టోబరు 18 నుంచి 17 తేదీ లగాయకు 22 తేదీవరకును బొంబాయి రాజధానిలోని టూక్సుఖాంకేషు మండలి ఆనున్నరువందుగల భారతీయ తత్వవిచారణమండలి యందు హిందూమతమునుగూర్చి కొన్ని యువస్యాసములను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ ప్రాఫెసరులగు రాధాకృష్ణనుగారు విసంగెదరు. (క్రీ.వెన్.)

పోలీసు పరిపాలనము

ప్రతిపక్షము

1927 సంవత్సరపు పోలీసు పరిపాలనము అభివృద్ధి గనుపించును. పోలీసుశాఖను ప్రజలవశము చేయవలసిన యవసర మెంతయో గనుపించును. తెలవరములసంఖ్య వాదాపుగ నన్నిమండలములలోను బెరిగెను. వీరిసంఖ్య 30631 నుండి 31580 టికి బెరిగెను. హత్యనేరములసంఖ్య 893 నుండి 967 కి బెరిగెను. బందిపోటునేరములు 250 నుండి 268 కిని, దోచిపోటునేరములు 602 నుండి 720 వరకును, ఇండ్లలో ప్రవేశించుట 8072 నుండి 8170 వరకును, సామాన్యపు దొంగతనము 17460 నుండి 17659 వరకును, పశువుల దొంగతనము 3354 నుండి 3786 వరకును బెరిగెను. ఆస్తికి సంబంధించిన నేరములు చెన్నపురి, కర్నూలు, కర్నూలులో నధికముగ నుండెను. ప్రధాననగరమునం దిట్టనేరములు ప్రబలియుండుట శోచనీయము. దొంగతనములు చెన్నపురిలో చాల పెరిగెను. తూర్పు గోదావరి, కుమరవల్లూరు గూడ పెరుగుదల గనుపించును. బుచ్చింపడగన హత్యలు 25 బెరిగెను. ఏప్రిల్ 1, పోలీసువారివలన తమ విధులను నెరవేర్చుటలో గాఢముడైన మిగిలిన 17, వ్యక్తులచే నర్హతార్హము గావించబడెను. అశ్రద్ధచే గల్గిన మరణములు 54 గలవు. నేరములసంఖ్య పెరిగినందున, దాని అన్వేషణ యయినను అభివృద్ధి గాంచలేదు.

కేరాన్వేషణము వెనుకటివలె నిలిచియున్నది. దొంగతనపు నేరములలో 1951449 రూపాయల విలువగల వస్తువులు పోయెను. వీరిలో 505293 రూపాయల విలువగల వస్తువులుమాత్రమే దొరకెను. 100 కి 25 వంతున దొరికెనని తేలిగది. కొన్ని జిల్లాలలో ఇంతకన్నను తక్కువయే దొరకెను. గంజాము మండలమున 100 కి 20 వంతునను, విశాఖపట్టణమునందు 100 కి 18 వంతునను, తూర్పు గోదావరిలో 100 కి 16 వంతునను, పశ్చిమ గోదావరిలో నూటికి 9 వంతునను, నెల్లూరు కర్నూలులలో 100 కి 20 వంతునను, కడపలో నూటికి 21 వంతునను, చిత్తూరులో నూటికి 16 వంతునను, చెంగల్పట్టణలో 17 వంతునను, మధురలో 18 వంతునను, తిరునల్వేలిలో 15 వంతునను, నీలగిరిలలో 16 వంతునను దొరకెను. ఆస్తిదొరకనిది, నేరస్థులను ఇప్పించినను ప్రజలకు సంతృప్తి కలుగదు. ఆస్తిని చెప్పింపవలసిన బాధ్యత ప్రాచీన హిందూ దేశమున ప్రభుత్వముపై నిలిచియుండెడిది. ఇప్పుడట్టి బాధ్యత గనుపించదు. విచారణలో 100 కి 55 వంతున శిక్షింపబడిరి. పోలీసువారివశమునుండి 91 మంది తప్పించుకొని పారిపోయిరి. వీరిలో 66 గురు తిరిగి పట్టుకొనబడిరి. పోలీసుశాఖ కయినవ్యయము 15096229 రూపాయలనుండి 15657220 రూపా

యలకు బెరిగెను. వ్యయమునకు దగిన ఫలము గనుపించదు.

పోలీసువారు తమ విధులను నెరవేర్చుట యన సరమై యుండ వారికి ప్రత్యేకముగ బహుమాన ములనిచ్చుట కేమికారణముగలదో తెలియదు. ఇట్టి బహుమానముల నిచ్చుటవలన బహుమానములు తేకున్నచో, వారు తమవిధులను తిన్నగ నిర్వర్తింపకపోవచ్చును. 1927 సంవత్సరమున చెన్నపురిలో 409 మంది పోలీసువారికి 4857 రూపాయల బహుమానము లీయబడెను. జిల్లాలలో 5363 మంది పోలీసు ఉద్యోగులకు 36433 రూపాయ లీయబడెను కల్లరల సెటిల్ మెంటులో 201 మందికి 1261 రూపాయ లీయబడెను. ఈరికిని 42551 రూపాయలు పోలీసువారికి బహుమానములక్రింద వెచ్చింపబడెను. బహుమానముల నింతకన్న వివిగ నీయవలయుననియు, ఇండుకుగాను ఎక్కుడుద్రవ్యము గావలయు ననియు ఇక స్పష్టమైనవిగాను వ్రాయుచున్నారు. కాని ఈ సూచన పోలీసుశాఖాసాధ్యమమును బెంచునని తలంపజాలము.

సెటిల్ మెంటు గోదావరి ఏజెన్సీ

పోలవరం డివిజను, ఎల్లవరం డివిజను, కామయిడు గ్రామముల రి సెటిల్ మెంటుకు సంబంధించిన కాగితములను, ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిరి. ఏజెన్సీ డివిజనులో జరిగిన గ్రామములు అభివృద్ధియందు వెనుకబడియున్నపుడు, ఈ భాగమున కయినను సెటిల్ మెంటు రేట్లను పెంచకుండున బాగుండెడిది. కాని, హోల్లువర్తుగా రెట్టి మినహాయింపుల గావించుట కంగీకరింపరయ్యి. పోలవరం డివిజను రెండు గ్రామములను చేరువనున్న రయిత్వారీ గ్రామములతో సమానముగ జూడవలయును గాని విభేదము జూపకూడదని వీరు వాదించిరి. కామయిడుగారు 42 గ్రామములలో నిది వరకు పరిశీలించిరి. ఇప్పుడటుల జేయుట యనవసరమని వీరు భావించిరి. రెండు గ్రామములలో నుండు ప్రజలు అనాగరికపు జాతివాండ్రను సందర్భమునగూడ పాటింపనక్కరలేదనిరి. కోయజాతి వారును తదితరులను గూడ ఎక్కువ నాగరికవంతులేనట. వీరు తమయవసరములకొరకు ఎటుల బట్టిన నటుల వాదింప నమర్చులని తేలుచున్నది. సెటిల్ గ్రామములకును రెండు గ్రామములకును ఒక్కమాదిరిసూత్రములే అవలంబించ వలయునని వీరు వాదించుచున్నారు. అయినను వీరు పోలవరముపై దయదలచిరి. శిస్తును 100 కి 100 కన్న మొదల నెక్కువ జేయకూడదని వీరు హద్దు నెర్పరచిరి. ఇట్టి ఎచ్చుదల చాల నధికముగ గనుపించినను ఎకరమునకు మూడు నాల్గు అణాలుమాత్రమే ఎచ్చునని వీరు సమాధానము జెప్పిరి. ఎకరమునకు నాల్గుణాల ఎచ్చుదల వీరికి కడుసులభముగ దోచెను. గాబోలు. కామయిడు సెటిల్ మెంటుక్రింద జేర్చబడిన నలువది రెండు గ్రామములను 1339 షనలీ నాటినుండియు రయిత్వారీ సెటిల్ మెంటుక్రిందికి దీసికొని రావలయుననియు వీరికి ఎక్కుడు సాకర్యముల నొసగుట తప్పనియు వీరు చాటిరి. తూర్పు గోదావరి కలెక్టర గుబ్రాకెను గారు వీరి యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి. రివిన్యూ బోర్డువారును సెటిల్ మెంటు

ఆసీనరుగారి సూచనలతో పూర్తిగ నేకీభవించిరి. ఎల్లవరం డివిజనులోని గ్రామములు సెటిల్ మెంటుకు తగియున్న వనియు, సెటిల్ మెంటువిషయములో భేదము జూపనక్కరలేదనియు, పోలవరం డివిజనులో నవలంబించు పద్ధతులను యల్లవరంలో గూడ నవలంబింపవచ్చుననియు, హోల్లువర్తు గారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. వీరియభిప్రాయములతో తూర్పుగోదావరి ఏజెంటు గుబ్రాకెనుగా నేకీభవించిరి. రివిన్యూబోర్డువారును వీరితో నేకీ భవించిరి. తూర్పుగోదావరి ప్రజలకే క్రొత్తపన్ను. తెంతయో భారమని తోచుచుండ, ఏజెన్సీభాగముల ప్రజలకెంత దుర్భరముగ నుండునో, యూహింపవచ్చును.

ఆలివియరు వ్యభువుగారి ఆగ్రహము

బ్రిటీషు లేబరుపక్ష దృక్పథమును, భారత జాతీయనాయకులు ఖండించుటచే, ఆలివియరు ప్రభువు గారికి మితిమీరిన కోపము వచ్చినది. తమ ఆగ్రహమును వీరు లజపతిరాయిగారికి వ్రాసిన లేఖలో వెల్లెక్కిరి. భారతీయ దృక్పథమువలన, ఇంగ్లండులో ప్రతికూల భావము ప్రబలినటుల వ్రాసిరి. కాని, ముందుగ ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించినవారు లేబరుపక్షము వారు గారా? అందుకు అరవమూతి జాపుట భారతీయుల దోషమా? లజపతిరాయిగారు ఆలివియరు ప్రభువుగారికి తగిన జవాబు చెప్పిరి. లేబరుపక్ష ప్రముఖుల దృష్టిపథము ఎటుల పూర్తిగ మారెనో వీరు జూపిరి. లేబరుపక్షమువారు ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించినపుడు భారతీయుల స్వవిచారనాశయమును తృణీకరింపటకు గాక బెంగాలు ఆర్మీ సెన్సను నిర్మించి దేశభక్తుల సర్పంధములకు కారకులయిరి. ప్రభుత్వ బాధ్యతను చాలించుకొనిన పిమ్మటగూడ, వీరు కన్నరైటీవు పక్షముతోజేరి తెల్లకమిషనును పాల్గొనిరి. భారతీయు లీకమిషనును బహిష్కరించి నందులకు వీరిపుడు నేర మెంచుచున్నారు. సరోజని దేవిగారు పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించును లేబరు పక్షమునందలి అత్యల్పసంఖ్యాకు లెవరో దప్ప తదితరు లందరును హిందూదేశ స్వేచ్ఛకు వ్యతిరేకులేయని తాము కనుగొంటిమని నుడివిరి. హిందూదేశమును పరాధీనస్థితి నుండి లేవనెత్తుటకు బ్రిటీషుపక్షము లెవ్వయును ముందుకువచ్చుటలేదు. లేబరు పక్షమువారు హిందూదేశముపట్ల జూపుచున్న వైఖరిని మార్చుకొనునటుల జేయుటకు మారుగ ఆలివియరు ప్రభువుగారు భారతీయులను నిందించుట మిగుల శోచనీయము.

లాండు రివిన్యూచట్టము

లాండు రివిన్యూచట్టమువిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసినటుల తెలియుచున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రత్యుత్తరమును తయారుజేయుచున్నారు. సర్ హబిబుల్లాగారు స్టేటు కౌన్సిలు సభలో జేసిన వాగ్దానమున కిది ఫలితమని చెప్పవచ్చును. కాని ఇందువలన అనుకూల ఫలము గలుగునని తోచదు. ల్యాండు రివిన్యూను శాసనసభవారి యిష్టము ననుసరించి విధింపవలయునను ఏర్పాటును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రద్దగించిరి. వెనుకటిచట్ట మందుచేతనే నిలిచిపోయెను. ఇప్పటికిని ఇండియా ప్రభుత్వ దృక్పథము మారినటుల

దోషము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు వ్రాయకముంద, శాసనసభ వారియభిప్రాయము వెలువడ నవకాళ మీయక యిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరో గూడ, రివిన్యూ మెంబరుగారు చెప్పి వీలులేదనిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభకు పన్నులను విధించునధికార ముండవలయునను విషయమై, పట్టుదల జూడవలసినది. శాసనసభ కీయధికార మీయనంతవరకు, ల్యాండు రివిన్యూచట్టమువలన ప్రయోజన ముండదు. సర్ హబిబుల్లాగారి వాగ్దానమువలన, గలిగిన లాభ మేమియు లేదని తలంప వలసి వచ్చుచున్నది.

క్యాబినెట్టు రహస్యములు

ప్రభుత్వ రహస్యములపేరుతో, ప్రభుత్వసభ్యులు శాసన సభ్యులకు తగిన ప్రత్యుత్తరముల నీయ మానుకొనుచున్నారు. నారాయణ మీననుగారిని విడుదలజేయుచుటకు, లామెంబరుగారు ది.బ. కృష్ణక నాయరుగారు ప్రజాప్రతినిధులు గ నున్నపుడు మిక్కిలి పట్టుదల జూపియుండిరి. వారి యభిప్రాయము లిప్పటికిని మార్పు జేందకబోయినను, ప్రభుత్వ నిర్ణయముతో వీరు సరిపెట్టుకొని యూరకున్నారు. మల బారునది దీ సమయమున అసాధారణపరిస్థితులు లేవు. అట్టికరి, నారాయణమీననుగారిని వదలి పెట్టుట ప్రభుత్వమువారి కనీసధర్మము. కాని, యావజ్జీవమును మీననుగారు రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనగూడదనుట, ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది. ప్రభుత్వమువారియుల భావించుచున్నపుడు, తా మొక్కరమును ఏషియు జేయ జాల మని, కృష్ణకనాయరుగారు చెలిపి తమ నిస్సహాయతను వెల్లడిజేసిరి. తా మేల రాజీనామా నీయలేదని యడుగగ, అది క్యాబినెట్టు రహస్య మనిరి. ఇటులనే మరికొన్ని ప్రశ్నలకును క్యాబినెట్టు రహస్యములని, వీరు చెప్పి తప్పించుకొనిరి. ప్రభుత్వసభ్యులుగ జేరు భారతీయులు, ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును కాపాడజాలక, ఎట్టి యనమర్థ జూపుచున్నారో, గ్రహింపవచ్చును.

మొదట పరిష్కారము

మొదట పరిష్కారము వివిధ రాష్ట్రములమధ్య అసూయలను జెంచెను. రాష్ట్రములకు నష్టము గలిగించెను. చీదదగు మద్రాసు రాష్ట్రముపై ఎక్కుడు బరువులను బడవైచెను. రాష్ట్రముల కప్పములను దీసివైచినపిమ్మట రాష్ట్రములకు కొంత యుపశాంతి గలిగినది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రముల కప్పములను దొలగించుటవలన బొంబాయి కన్యాయము గలిగెనని సైమను కమిషనువారియడుట మొరబెట్టుట విచిత్రము. బొంబాయి రాజధాని ఇకకంటాక్కు సధికముగ చెల్లించుచున్నదట. ఇకకంటాక్కు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చేరుటచే, భూముల రాబడి యధికముగనున్న రాష్ట్రములకు లాభము గలిగినదని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచున్నారు. ఇకకంటాక్కునుగూడ రాష్ట్రములకే లభించునటుల జేయవలయునని కోరవచ్చును. పన్నుల విభజనమును సూర్యవలయునని కోరవచ్చును. కాని బొం

బాయి ప్రభుత్వపు టార్జిక కార్యదర్శి యగు వైల్సు గారివలె, కప్పములను దొలగించినందులకు విచారము జూపుట, అప్రశస్తము. ఈనంగతిని సైమను గారుగూడ స్పష్టముగ తెలిసిరి. వైల్సుగారి సాక్ష్యము దూరాలోచన నేమాత్రము నాపదు.

సంస్థానములు : ఇండియా ప్రభుత్వము

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంస్థానములు లోబడియుండనక్కరలేదనియు, సంస్థానములకిచ్చిన సనదులు వానిని బంధింపజాలవనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమునకును సంస్థానములకును మధ్య నుదయించెడి ప్రశ్నలను పంచాయతీ కోర్టుద్వారా పరిష్కరించుట యనంధవమనియు, డాక్టరు రష్ బ్రూక్కు విలియముగారు, వాదించిరి. కాని ప్రజరుగారు వీరి యభిప్రాయములతో నేకీభవించలేదు. నైజాముగారు రాజప్రతినిధిగారితోనే వ్యవహరించుట కిష్టపడినటుల వీరు నుడివిరి. సర్ లూయిడేనుగారు గూడ సనదుల విషయమై విలియముగారు చేసినవ్యాఖ్యానమును నిరాకరించిరి. సంస్థానాధీశులు నలుపుచున్న ఆందోళనవలన, బ్రిటీషు అధికారులకును, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలకును, సంస్థానముల ప్రజలకును వీరిపై గల యభిమానము దొలగునని తోచును. వీరి విచిత్రసిద్ధాంతములను నెవరును ఆమోదించెదరని తోచదు.

నైజాముగారు : నైజామీ పోర్టు

విచారణ నందర్భమున, నైజాముగారు నైజామీ పోర్టును బెస్కొసరి. మొదట నైజామీ మొలలు గూర్చి, నైజామీ పోర్టు ఏనంగతిని నిర్ణయింపలేదని, వీరు ఒకరి తిరిగి అధిక్షేపించిరి. నైజామీ పోర్టు రాష్ట్రములకును, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు గూడ సంపూర్ణ బాధ్యత నొనగూడుచున్నది. మొదట పరిష్కారసమస్య కేవలము వివరములకు సంబంధించినవిషయము. రాష్ట్రములు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నపుడు, రాష్ట్రముల రాబడి రాష్ట్రములలోనే నిలిచియుండును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకపు రాబడులను సమకూర్చుకొనవలయును. ఈ వివరములను పిమ్మట నిర్ణయింపవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వము నిరంకుశముగ నుండువరకు, యీ సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కారము గాజాలదు.

స్త్రీలమరణములు

అన్ని జాతులవారికన్న అమెరికాస్త్రీలు చిన్నతనముననే బిడ్డల గని ఎక్కువమంది చనిపోవుచున్నారని వల్లికు హెల్సు సంఘమువారు ప్రచురించుచున్నారు. వైద్యుల కీషయమున తగినజ్ఞానము లేదట. ప్రసూతివైద్యులయములలో చికిత్స జేయు నిపుణులు లేరట. ఎట్టి ఇండియను జాతిలో ఇట్టిమరణములు లేనేలేవట. హిందూదేశమునందు చిన్నతనముననే బిడ్డలగని పలువురు స్త్రీలు చనిపోవుచున్నారని మిస్ మేయోగారు కడుతీవ్రముగ నిరసించిరి. న్యదేశములో జరుగుచున్న ఘోరములను యీమె కనిపెట్టినటుల దోచదు. ఇతరుల లోపములను వెదకి చూపకముందు మేయమ్మ గారు తమ జాతివారి లోపములను ముందుగ గ్రహించి వాని నివారణకై కృషిచేయుట వివేకముగద.

రాజకీయసభల నిషేధము

ప్రస్తుత రాజకీయసభినిగూర్చి కుప్పస్వామి మొదలిగారు వెల్లూరులో నువన్యసింప నెంచగ, రివిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరుగారు రెండునెలలవరకు జైలురు ఆర్మీ డివిజనులలో నువన్యసింపగూడదని, 144 శెక్షనును ప్రయోగించినటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఈసమయమున రాజకీయసభలను నిషేధించి, వాగ్బంధన మొనర్చుటవలన, ప్రజాప్రబోధము జరుగుటకు వీలుండదు. ఇట్టి యుత్తరవులు, వాని యుద్దేశ్యమును విఫలపరచికొనునటులకు సందియములేదు. వీనివలన ప్రజలలో అసంతృప్తి మరింత పెరుగునుగాని తగ్గనేరదు.

నైజామ్ సంఘ బహిష్కరణము

కరాచీ బహిష్కరణవాదుల తీవ్రప్రయత్నములు కరాచీ, ఆక్టోబరు 18—నైజామ్ సంఘ బహిష్కరణవాదుల సంఘము కనివారముగాదు పథకేనీ తవాది బహిష్కరణోద్యమమును తీవ్రముగా కొనసాగించుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ఇదివరకే వీధివీధివెలు ప్రచారము సాగినది. సంఘము నగరమునకు వచ్చినప్పుడు సారథాశ్రమచేయదలవలేదు. సంఘమువారు సాక్ష్యము తీసికొను స్థలముల కెవ్వరిని పోకండ శీయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారని గాన 100కొంతి నైజాము కావలెనని ప్రకటించిరి. నల్ల రావుటూలు పట్టుకొని యొక ప్రదర్శనము జరుగెను. జిల్లాలను తిరుగుచేయుచు చున్నది. కమిటీవారి నైజామ్ వాపు మాగ్గుచున్నాడని నల్ల జిల్లా ప్రదర్శనములు జరుపుటకు సిక్రయించివారు.

న్యాయత్రయ సమితి

భారత స్వాతంత్ర్య సమితికి కాఖగా కరాచీలో నొక సంఘము స్థాపించబడినది స్వామి గోవిందాచార్యగారు సంఘాధ్యక్షులుగా నుండును. బహుశాగారు కార్యదర్శిగా డాక్టర్ తారాచంద్రగారు నొకాధ్యక్షులుగా నుండును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

తుర్కీదేశములో కరెన్సీనోట్లు నాణెములు రద్దుచేయబడినవి

బోలెవిక్కు ప్రచారముల ఫలితము

కెమెరా, ఆక్టోబరు 18:—రష్యా ప్రభుత్వమునకు జెరిగిన తుర్కీస్థానములో ప్రయాణము చేసినప్పైన బాటసారి యొక డీక్రిటి వార్తను తెలియ జేయుచున్నాడు. రష్యను తుర్కీస్థానములో అనేక పథలు జరుగబడినవట. 1929 సం॥ రము ఆరంభము కాక పూర్వము ప్రజలందరకు తమతమ వద్ద నున్న కరెన్సీ నోట్లను నాణెములను గవర్న మెంటు ట్రాజరీలో ప్రజలందరు దాఖలు చేయవలయు ననియు ప్రకటించుటకై యీ పథలు చేయబడినవి. 1929 సం॥ రములో యీ నోట్లు నాణెములు అమలులో నుండవు. వానికి విలువయుండదు. అది చెల్లనేరవు.

1929 సం॥ రము నుండియు ప్రజలకు నాణెములతో పనిలేదు. ప్రతిసారము నాణెములతో ప్రభుత్వముయొక్క పరిపాలనలోనున్న పానుడనని తెలియజేయుచు నాణెములతో బాతివాడైనట్లుగా సస్పెన్షియేషను మాపించిన యెడల ఆదేశపు గవర్న మెంటువారే అతని కుటుంబావసరములను నిలువనై వాసుగినంతనుపన్నయిచేయుదురు. ఈపరిస్థితికై ప్రతివారికిని ఉండవలయును. ప్రతివారిని పోషించెడి భారము ఆ ప్రభుత్వమువారిదే. ఎవరైనను కార్యాంతరములమీద దేశము పరిపాద్ధునిదాటి యితర రాజ్యములకు వెళ్లవలసినయెడల వారికి అసహనము ప్రవ్యవ గవర్న మెంటువారే యిచ్చెదరు. (ఆ. ప్రెస్.)

బొంబాయి అఖిలవత్స మహాసభ

మోతీలాల్ గారి యధ్యక్షతను 25 తారీఖున జరుగును
పూనా, ఆక్టోబరు 18—బొంబాయి రాజధాని అఖిలవత్స మహాసభ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి యధ్యక్షతను ఈ నెల 25 తారీఖున జరుగును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

విదేశవార్తలు

క్రొత్త ఇండియామంత్రి

బర్మో హెడ్ ప్రభుని
రాజీనామా అంగీకరించబడెను

పీలు ప్రభువు ఆయన స్థానే నియమించబడిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 19:—బర్మో హెడ్ ప్రభుని రాజీనామా అంగీకరించిరి. ఆయన స్థానే ఇండియామంత్రిగి పీలు ప్రభుని నియమించిరి. పీలు ప్రభుని స్థానే లండన్ డేరీ ప్రభుని నియమించబడెను.

బాల్విను బర్మో హెడ్

ప్రసంగములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 19:—బాల్వినుగారి పేర బర్మో హెడ్ ప్రభువు వ్యాపారములో ప్రవేశించుటనుగూర్చి వ్రాసిన లేఖను ప్రకటించిరి. రాజకీయములనుండి కడసారము విరమించుకొన్నాడనియు కాని బాల్వినుగారు ఆయన అనుచరుల పట్ల సానుభూతి ప్రకటించుచున్నట్లు ప్రభువుల సభలో ఆసతి కారకీత్యములను పర్యవేక్షించుచు దేశసేవయందుగూడ ఆవుడు ప్రవేశించునని బర్మో హెడ్ ప్రభువు తెలిపెను.

బస్తా కరాచీ వైమానిక పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 19:—బస్తా కరాచీ వైమానిక పయనము వచ్చే జనవరి నాటి ప్రారంభమును, లండను నుండి ఇండియాకు 112 గంటలు తీరెను.

బాల్విను బర్మో హెడ్

సంభాషణలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 19:—16 తేదీ బర్మో హెడ్ ప్రభు ఇట్లు తెలిపెను:—నన్ను త్వరలో నా ఉద్యోగ భారము నుండి విడిచిపెట్టినందులకు కృతజ్ఞుడను. కొన్ని నెలల క్రింద అనుభవించిన దానికంటె తొందరగా విడిచిపెట్టిరి. కావున ప్రభుత్వముల తొందరలేకున్నట్లు అట్లు త్వరగా రాజీనామా అంగీకరించుట నెరుకుకొనుటకు తగినంత చాలకాల ముండగల్గునని తోచినను ఇంత తొందరగా అంగీకరించబడెనుగాను. నాలుగు సంవత్సరములు ఇండియా కార్యాలయమున హాజరుగడిపి నేను విడిచిపెట్టెట కెంతయు విచారించుచున్నాను. నేను బాగుగ కృషి సల్పినాను, ఓరుగ తనిచేసినినో ప్రస్తుతము ను ప్రసిద్ధులగు ఇద్దరు రాజప్రతినిధులకే, వారిలో నేను సహకారమును సల్పినినో తెలియును. మంత్రివర్గమునకు నేనేమి చేసినది జెప్పుచుంటిని. వారికూడ నా మంచిచెడ్డలు తెలియును. ఇండియా కార్యాలయమునకు తెలియును. ఇండియా కార్యాలయమున సమస్తముతో పనిచేయు సీబిబిడికి తెలియును. పీలెంతయు నాకు తోడ్పడిరి. ఇంతటితో ప్రస్తుతము విరమించెదను. మిగిలినదానికి వేరయ్యెను. నా జ్ఞానముతో నేను ఇండియా కార్యాలయమున చేసిన పనినంతయు ప్రకటించు పయనము, ఒక రోజు రాకమానదు. నన్ను నేను పొగడుకొనుచు ప్రభుత్వరంగమునండి ముగ్ధునియై వాడను. నా జ్ఞానము లా యువ్యోగిగ నుంటిని. మరియొక నా జ్ఞానము లా యువ్యోగిగ నుంటిని. నాకడపటి నాలుగు సంవత్సరముల పని నిష్ఫలముని ఎవరను అనరని అనుకొనుచున్నాడని బర్మో హెడ్ ప్రభువు తెలిపెను.

సర్ బాల్వి, పూర్వరూపరీతము రెండు పొగయొడమీద యుటచేరి ఇండియాకు వెళ్ళుచున్నాడు.

తురష్క పాఠశాలలు

ఆస్కా యువలీయువకులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 19:—115 ఆస్కా విద్యార్థులు నిన్ను కాన్స్టాంటిన్ పోలొలో దిగిరి. ఇందులో 15 చాలికలు స్త్రీలు. తురష్క పాఠశాలలందు పేరు తమ విద్యను పూర్తిచేసికొనెదరు.

బర్మో హెడ్ ప్రభువు

కడు సమర్థుడు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 18:—బర్మో హెడ్ ప్రభువు కడు సమర్థుడు, అద్భుతమేధావి, మంచి తర్కవాది, మంచి నిదాన మైనవాడు, చక్కనివక్త. అట్టివానిని కోల్పోయినందులకు మంత్రివర్గములకు విచారించుచున్నవని బ్రిటిష్ ముఖ్యమంత్రి లండన్ ఉపవ్యాసములో తెలిపిరి. ఇకమీదట ఆయన సామర్థ్యమును మన పక్షమున ఆనందించు భాగ్య ముట్టదు.

రాజకీయములనుండి కడసారి విరమించుచున్నాడని గాని బాల్వినుగారిపట్ల సంపూర్ణ సానుభూతిని గల్గియున్నాడని. ఆతని సహనముపట్లగూడ సానుభూతిని గల్గియున్నాడని. ఒకరినొకరు విడిచిపెట్టి పోవునపుడు చాల విచారముగ నుండక మానదు. బాల్వినుగారి సామర్థ్యమునకు ఒకరితో నొకరు కలహించిన మంత్రివర్గమువారిని భ్రాతృవర్గముగ జేయగలెను. విముఖులను, వారిని విధిలేక విడిచిపెట్టుచున్నాను. ఎంతయు విచారముగ నున్నది. కాని నా అనురాగములతోను పీలుచేరి లగ్నమైయుండును.

బాల్వినుగారి ప్రత్యుత్తరము

17 తేదీ బాల్వినుగారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి, ని ప్రభువుగారు నాకేగాక నా సహచరులందరికిని విషాదకరముగ నున్నది. నాలుగు సంవత్సరములు మంత్రివర్గములో పీలెంతయు ఘనముగ సేవనుసల్పి ఎంతయు సహాయమునర్పిరి. కష్టకాలమున కొండవలె నిలబడి మాకండగనుండిరి. విశ్వాసముగ ఉదార భావముతో ప్రవర్తించి సహచరులగు నుండిరి. ఇండియా కార్యాలయమున పీలు చేసిన సేవనుగూర్చి ఇర్రించుట కిష్టమయ్యెనుగాదు. చారిత్రములు సంపూర్ణ వ్యాయమును జూపి మిగిలినను ఉద్గడించెదరని నమ్ముచున్నాడను. మీరు ప్రత్యేకము నున్న క్రొత్త ఉద్యోగములో చిరకాలము ఆయురారోగ్య విశ్వరథముల బోంచెదరుగాక!

"కాఫీ, తేయాకు, త్రాగరు"

మాంసము తినురు

సీమీరు మాస్కోలినిగారు కాఫీగాని, తేయాకుగాని త్రాగరు మాంసమును భుజించరు కాదుగూరలు, పండ్లై ఆతనికి క్రధాన ఆహారము. కానలసినంత నీరును త్రాగును. రోజు 1-కి 17 గంటలు పనిచేయును. అందుచే మనకి పలకగానుండునని ఆతడు జెప్పునట. మితభోజనమునుజేతును. ఆల్కహోలును త్రాగను. వద్యపానమును నిషేధించువాడ నునెన.

రషియాలో కాలిజ్జోవు చాలుటలేదు

రీగా, అక్టో 18:—రషియాలో పాదరక్షలకు కలుపు పట్టినది తోలు చాలుటలేదు. మామూలుగ కానలసిన దానికంటె 18000000 జతలు తక్కువయినవి ప్రభుత్వమువారిలోను దీర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

లెప్టె నెంటు కమాండర్ మర్గొవ్వుగారు ఎట్టి అట్టహాసములేకుండ అల్పాంతుకును చాలుటకు విమానములో ఆరిజై ర్యముగ ఒంబరిగ బయలుదేరిరి.

రాజ్యప్రతినిధి సెలవు

దెల్లీ, అక్టో 16:—1929 వసంతి అప్పటి వరకును ఇండియాలో అనుభవముగలనన్న ఇర్విను ప్రభువు ఇంగ్లాండుకు 4 నెలల సెలవుమీద బోవుననియు గోవర్ధన్ ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ నుండుననియు అనుచున్నాడు.

ఆస్ట్రేలియా సమద్రములపట్ల అంతరించెను. పనిలో ప్రవేశించిరి. చాలంటిలను తీసివేసిరి.

నెహరు రాచకీయ నాయకత్వము నేటితో

అంతరించినది

(బీ ము సర్వీసు)

లండన్, అక్టో 18:—డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో పూర్తి విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట నేను మహాత్మాగాంధీగారి నాయకత్వ మంతరించెనని జెప్పితిని. అజ్ఞాప్యము ఫలించినది. నేడు నెహరు రాచకీయ నాయకత్వముగూడ నేడు అంతరించెననుచున్నాడను. ఇదిగూడ అవశ్యము నిజమగును.

సయిమును కమిషను రాకచే భారత రాచకీయ అంతరించుటకు కలవరము ఆరంభమయినది. సయిమును కమిషనుకు లు తమ లోకములన్నిటిని బయటపెట్టెదరేమోనని పేరు భయపడుచున్నాడు. అందుచే సాక్ష్యమును సాగించుటకు ఆతురత పడుచున్నాడు. నెహరు నివేదికను తయారుచేయుటచే కాంగ్రెసు పక్షములో చీలిక బయలుదేరినది. కొందరు నెహరును త్రొక్కి రాజకీయమున్నాడు. బ్రిటిష్ పత్రికా ప్రచారకు డొకడు ఇండియాలో అయిదు సంవత్సరముల క్రింద గాంధీగారు రాచకీయ ఆత్మహత్యను గావించినది. దానినందరూ నమ్ములేదు. తరువాత అది నిజమని అందరూ గ్రహించిరి.

నేడు నేను ఇండియాలో నెహరుగారి రాచకీయ నాయకత్వము అంతరించినదని జెప్పుచున్నాడను. ప్రాయశః దీనినందరూ పోషన చేయుచున్నాగాని కాలమే నిజమని జెబుతును.

ఈరాజ్యాంగ నివేదికను తయారుచేయుటచే నెహరుగారికంటె తక్కువ మేధావతులైన నీతిగల రాచకీయజ్ఞులు గాకున్నను అతివాదులు ఆయనను మించిరి. పండిత జనసారలాలు నెహరు, శ్రీనివాసయ్యంగారు, రంగయ్యగారు డొమినియను ప్రతిపత్తికి విముఖులు. కాంగ్రెసు పక్షములో చీలికలు గల్గునని బెదిరించుచున్నాడు.

పండిత మోతీలాలు నెహరు సామర్థ్యముగల వ్యాయవాదులు. తమ విషయమును బెబుటలో ఆరితేరినవారు. కాని సైమనుకమిషను బహిష్కరణము విఫలమైనదని తెలిసి కొని రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేసి తమ ప్రతిపత్తిను గోల్పోతిమని నెహరు, డాక్టరు సమ్రాగాడు గ్రహించిరి. అందరూ దాని నంగీకరించెద రనుకొనిరి. కాని ఈవిషయమై అంత తీవ్రముగ ముహూర్తము భిన్నాభిప్రాయముగ నుండరని ఎవరను ఎరుగరైరి.

తమ విధానమును ఆలోచించునలెననియు గమనించదగిన దనియు సైమనుకమిషనుకు ప్రేరేపించునలెనని డొమినియో నెహరుగారున్నాడు. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమునియ్య కేంద్ర ప్రభుత్వసభ (అసంబ్లి) యధికారమును తగ్గించెదరని భయపడుచున్నార అందుచే తాను అసంభావముతో డొమినియను నమ్ముకొన్నవారి ఆశలన్నియు యడియాపగునని భయపడుచున్నాడు. ఆతడు విశవాదిగాడు. కాని స్వాతంత్ర్యవాదమును, బ్రిటిష్ ప్రజలను సమాధానపరచుటకును, చాలవరకు పీలెనంత ఏకాభిప్రాయమును బయలుపడుట మానుకొనిరి. తన తప్పును గ్రహించెను.

జెప్సినలో వెళ్ళిన ప్రయాణికులు

ను బాధపెట్టినందు, పోలీసువారు ప్రయాణికులను నుంకముల యధికారి కార్యాలయమునకు దొంగలను దీనుకు వెళ్ళినట్లు గొంపోయినందు పోలీసువారు త్రొక్కినందు, ఒకనిని ముఖముపై గొట్టినందు ప్రక్షియాపోలీసువారు చాల తప్పుగ ప్రవర్తించినందు మరల ఇట్టి పయనమును ఎంతమాత్రము తిరిగి చేయనని ప్రక్షియా మంత్రి తెలిపెను. గదులలో వేడి అవరిమితముగ నున్నను కిటికీలను తీసివేయలేదట్లు పాసియములు ఆఖరైనవి. చట్టము ప్రాగరదనిరి. వాననీటిని త్రాగవలెననిరి. నుంకములయధికారులు చాల అమర్యాదగ ప్రయాణికుల సరకులను పరిశీలించిరి. పోలీసువారిని నాకాధికారులు, నాకాధికారులు పోలీసువారిని నిందించుకొనుచున్నాడు. ఒకరికొకరు సహాయము చేసికొనలేదట.

న్యూయార్కు, అక్టో 17:—జెప్సిన ప్రయాణికులను, సిబ్బందిని సగరమున అభయముగ డొంగొనివెదట.

వర్తకమును స్వేయిను ప్రభుత్వమువారే జెప్సినను తీసికొనిరి. అందు వచ్చులాభములో జెప్సినకంటెపెనీవారు పాల్గొనెదరు. కంట్రాప్టు అఖరన దానిని స్వేయిను ప్రభుత్వమువారు కొనెదరు.

తాత్కాలిక యుద్ధరాయపుణ్యము నవంబరు 11 తేదీని వచ్చును. దానికి తగిన ఏర్పాటులు జరుగుచున్నది.

4875

ఎక్కువ ఉష్ణ ప్రదేశములకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా ప్యాక చేయబడినది.

నిర్మలమైనది, స్వల్పమైనది, కుద్రమొనర్చును, ఉపయోగించువా రలభ్యమగు తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్నివిధములను పయోగించుటకు శ్రేష్ఠమైనది. గుడ్ విన్స్ మాం చెప్పరు ఇంగ్లాండువారిచేత యారైనది "పిన్" "పొటెంసో" "పెల్ రోజు" పాసిటాయి లెక్సోఫుల్ మిసోగ్రామ్ టాయిలెట్ సోఫుకాకలు.

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రాక్ హాస్టబాక్స్ నెం 875, బొంబాయి

ఇదివరకు మావద్ద బేరము చేసిన

వారందరను తృప్తికొల్పుట మాత్రమే గాక, ప్రజలచే ఆదరణను సంపాదించుట మానవ్యము. నకు ప్రజల నిదర్శనము. మేలైన అవలంబములను నగలు కావలసినవారందరను ఈవిధమున విలాసమునకు దండెత్తి గోరెనను లేక ఉత్తము వ్రాసిన పంపబడుతు.

పరిశ్రమకాల:- జరిగెను ను బ్రహ్మజ్యోతి నాయుడు అందుకో, 96, వరదాముత్రియప్పక వీధి, మద్రాసు; యోహా:- చైతన్యబాబుగోడ్డు (పూలఅంగడికి ఎదురు) మద్రాసు.

సంతాన నిరోధమువలదు

నీ మామగారు పెండ్లికేసికొనినవో ఏ వృత్తియందు ప్రవేశపెట్టెదరని యడుగు తన కొడుకై పెండ్లియాడి తీరవలెననెన, సంతానవలె గావలెను. చాలమంది కొడుకలను కనవలెను.

అమెరికావారు ఇటలీ ప్రజలను రానియకుండుటచేతన, ఇటలీకి అధినివేశస్థులును లేకపోవుటచేతన సంతాన నిరోధమును ఆమోదించెదరాడని యడుగు మనస్సొలిసిగారు చిన్నకుటుంబములకు శత్రువుననెను. అనగా సంతాన నిరోధము మాడదనెను. సంతాన నిరోధము ఇతర జాతులకు హానిని దెచ్చుచున్నది. ఇటలీలో ఒక్కొక్క కుటుంబములో 10 మంది కంటె ఎక్కువ పిల్లలున్నార. ప్రతి 17,000 కుటుంబములకు 2188 కుటుంబములు పదిమందికంటె ఎక్కువపిల్లలను కన్పిపారేయనిరి. పిల్లలులేని నగరము నగరము గాదనెరి.

జన సామాన్యమునకు గృహసంసరిని పనుకూర్చుటకంటె ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ సంతానము కన్పించదు.

అనారోగ్యము ద్వితీయకృతముగ పంపించెదట. ఇటలీలో పనిలేనివారి సమస్యలేదట ప్రభుత్వమువారు సమైక్యము లాగవుటులను సహించెద. యజమానులు ప్రభుత్వసమ్మతి లేనిదే పనివారిద్రను తొలగించుటకు నీలులేదట. అందుచే పనిలేనివారి సమస్య అందెదటను కన్పించదని మనస్సొలిసిగా రనెరి.

మతమంత ప్రాధాన్యముగా కున్నను జాతీయనీతికి సాధనమునెరి. మనుష్యుల కడి గొప్పప్రాప్తి.

వివాహ విచ్ఛేదనము తమ ప్యాజీజమునకు విశదమనెరి.

బ్రహ్మచారులపై రెట్టింపుపన్ను

అనివాహితులు, బ్రహ్మచారులు రాజ్యములో నండిరాదు. అందరను పెండ్లియాడవలెను. లేదా ముసలపటికంటె వన్ను వారిపై రెట్టింపు విధించెదమని మనస్సొలిసి గారనెరి.

మెయోకన్య దేశములో అన్ని దేశములకంటె శిశు మరణములు విస్తారమునున్నవట. తగిన దాడులు, వైద్యులు లేనందున ఇట్లున్నదట.

ఆస్ట్రేలియా సమద్ర సౌకామలీత సమైక్య అంతరించెన. పనిలేయటకు లై సెన్సు బొందిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యుడు

(బీ ము సర్విసు)

లండన్, ఆగ్స్ట్ 18:- ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యుడు సర్ విలియం మోన్టాగ్యు గారు శేషు లండన్ నుండి బయలుదేరిరి. లండన్ ప్రిన్సిపల్ ఆర్థిక ఇండియాలో ఆతని వరనిగూర్చి ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. పెంట్లలు బ్యాంకు స్కీము తక్షణము మరల ప్రవేశమును గాంచెను. సామ్రాజ్య ఆర్థిక సంపదను అభివృద్ధి చేయుటలో మోన్టాగ్యు గారికి మంచి యవకాశముగలదు.

గ్రామప్రతినిధుల యూరప్రవక్త రిగినియపులకు లోపుగ మధ్య పదమర దేశమునకేగెనట.

గజ్జపు పడమరకు లాయెడ్ బార్డి గారు వెడలిరట. ఇదియే ఇప్పాల్ల శుభము.

రామకృష్ణానది విచారణలో సర్ విలియం మోన్టాగ్యు గారు పాల్గొనువారు విచారణలో ఆక్రమముగ ప్రవర్తించుట తననియు స్త్రీలనుగూడ పోలీసుకాఖలో నియమించవలెననియు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

బ్రిటిషు మోటార్ బండ్ల ఖరీదు యుద్ధమైన పిదప పెరిగిపోయినవట.

కలకత్తా కాంగ్రెసుకు మితవాదులు రారు

సెటిల్మెంటు గారు చెప్పిన మాటలు
కలకత్తా, ఆగ్స్ట్ 18:- మితవాదులకు కాంగ్రెసునకు వారికిని మూలముత్రముతోనే తేడాండుటలై రాబోవు కలకత్తా కాంగ్రెసునకు మితవాదులు సెప్టెంబరు 18 నామోడించి బలపరచుటకుగూడ రాజాలనీ మితవాదవాదకుడగు సెటిల్మెంటు గారు చెప్పిరి. (అ. ప్ర.)

శ్రీ కందాడ శ్రీనివాసగారి తృతీయ వార్షికోత్సవము

బుద్ధిశక్తిపాశ్చాత్య (ఇల్లూమి జేట్)

ఇల్లూమి పురమున శ్రీ శ్రీనివాసగారి (దొరసామయ్యంగారు) గారి వార్షికోత్సవము జరుపబడెనో, తద్దోగాని బుద్ధిశక్తిపాశ్చాత్య ముత్రం అతి వైభవముగ జరిగెను. ఈ కుంఠిలు (అక్టోబరు 2 వ తేదీ) బోర్డు చికిత్సామూలమును ఒక ఉపాధ్యాయుని అధ్యక్షత క్రింద పరీక్షాపరీక్షయైనను, అధ్యక్షులు శ్రీనివాసగారి తీర్మానము గూర్చి ముప్పటింపు వారెటుల చిన్న వయసున నుండియు శాస్త్ర అభివృద్ధియందు శ్రద్ధ దెచ్చుకొని తమ భూమికల నిర్వహించుచుండెదవాలో విశ్రుతముగ నుడిగిరి. వారు శ్రీరామకృష్ణ, దువ్యంత, సకపాత్రల ఎటుల ఆపమాన నిపుణ్యముతో ప్రదర్శించెదవారో తెలియ జెప్పిరి.

తర్వాత, గుంటూరు నందలి శిల్పశ్రమసంస్థాపకులునగు శతశత్రు మారులపాటి నరసింహుగారిని శ్రీ శ్రీనివాసగారి చిత్రమున ప్రదర్శింపమని కోరగా, నరసింహుగారు లేచి, ఆచిత్ర ప్రదర్శన కార్యమునకు, తనకన్న సురుగుగువారు న్నను, ఒక కళాఉపాసముని చిత్రమును, ఒక చిత్రకారుడు చిత్రం, కళా పూజారినిను నేను యందుల కియ్యకొంటిని. దొరసామయ్యంగారి గూర్చి అధ్యక్షులు చెప్పినదాని కంటె, విశేషముగ గుంటూరునందు గంటిరి. ఆశాస్త్రసార్యభాముని, ఆత్మగమ్యురీని మనము చిరకాలము జ్ఞప్తి యందుకొనునట్లు గ, శ్రీయంతె ఇల్లూరు శాగరాజరావుగారు తన చిత్రముచే కా విందినందులకు శ్రీరావుగారిని అభినందించుచు నేను చిత్రమున ప్రదర్శించుచున్నావని చెప్పి దాని మునుగున పడలించిరి. ఆ పందర్బయన నీ శతశత్రుగారు అచ్చటికి వచ్చిన జాతర ఉపయోగముచే చిత్రకళను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. కొన్ని కథలరూపకముగ, గ్రీకుదేశమునందు చిత్రకళ యెటుల వ్యాపకము చేసెనను విషయమును తెలియజేసిరి చిత్రకళ, దేశములోని శ్రీ పురుషుల సౌందర్యమును పెంపొంద జేయునని చెప్పుచు, పెక్కు దృష్టాంతములను గూడ ఉల్లేఖించిరి. భారత వృక్షము చిత్రకళ వచ్చిన ఖీదకము గలదును, పందర్బయనారముగ తాను పదిన కొన్ని కథములను గూడ వివరించిరి చందనం, పువ్వు, చక్కెర అచ్చట నున్నవారికందకిని పంచిపెట్టబడ్డ తర్వాత, అధ్యక్షులు తన ఆత్మ ఉపన్యాసమును కావించిరి. శ్రీ శాగరాజరావు గారు ఆంధ్రదేశమున తన అభినయ ప్రావీణ్యమునకై శిష్ట శేఖర ప్రతిష్ఠల పొందినను, శ్రీనివాసగారి గొప్పతనమును గుర్తించి, ఒక కేత్రమున ప్రభావశీలమైనవరు విశాఖులను జనవాక్యమును కల్పయింపించి, తమ విశాలదృష్టిని తెల్పించుచున్నారనియు, శ్రీనివాసగారిని బాగగ ఎఱిగినవారు సహితము, వారు చిత్రించిన కథమున దోషముల చూపజాలనంతటి బాగగను, యధార్థముగ నున్నదని చెప్పిరి. అధ్యక్షుని అభినందించుట సభ ముగిసెను. "ప్రేక్షకుడు"

వలూరు అన్న, వస్త్రు, వైద్య,

విద్యాదాన సమాజము

లక్ష్మీ విశ్వవిద్యాలయ (సాఫ్ట్ మ, రా. శ్రీ దాక్టరు. ౧౦౮౪ శివరామ్ గారు ఎమ్ ఎ, పి. హెచ్. డి, ఎఫ్, ఆర్. హెచ్. ఎస్. తమభార్య వనలతాదేవిగారి జ్ఞాపకార్థం (కృష్ణాత్రైతిక సంపాదకులు ముట్టూరి కృష్ణారావు) పంతులుగారి కుమార్తె వడ్డీబట్టి అన్నదానము జరుగలందులకు రు 120 లు, వైద్యదానమునకు రు 60 లు, వస్త్రదానమునకు రు 70 లు వెళి రు. 250 రెండుపంజర యేబది రూపాయలు కావ్యతేదికి ధర్మము యిచ్చి పంపియులెరి.

సమయి పురుషోత్తం, (పశ్చిమంబు)

కొత్త బొంబాయి గవర్నరు గారికి స్వాగతము

బొంబాయి కార్పొరేషనువారు

స్వాగత మొసంగుటకు తీర్మానించిరి

బొంబాయి, ఆగ్స్ట్ 18:- బొంబాయికి కొత్త గవర్నరుగానున్న సర్ ఫ్రెడెరిక్ సైక్సుగారిని స్వాగత మియ్యదగు శా ముదానా యను విషయమై బొంబాయి కార్పొరేషనువారు వివాదాడి చర్చజేసిరి. స్వాగత మొసంగవలయునని 49 మంది వోటు నిచ్చిరి. ప్రతిపూజకు 22 మంది మాత్రమే. అం. పల్ల స్వాగత మొసంగుటకు తీర్మానింపబడినది. సమానపక్షమున తయారుచేయుటకై 20 మంది సభ్యులగలసభమునిం. వింపబడెను, (అ. ప్ర.)

క్రిత సంచిక వెలువడినది.

చందాదారులు కండ్లు.

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్ర మాసాది నివ్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగు రంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక పెం ఆణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగఁ బుపుటకు పీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

ఆశ్వయుజమాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రతాపరుద్రచక్రవర్తి—శ్రీ శేషాద్రిరమణ కవులు; తిక్కన విరాటపర్వము—గుట్టం పేంకటసుబ్బరామయ్య గారు; వాయువిమానాగమము—వడ్డేది సుబ్బారాయణుడు గారు; నందిమల్లయ్య-ఘంటసింగయ్య—తేకుమల్ల అచ్యుతరావు గారు; భారతవీరుడు—జి. జాషువ గారు; రామాయణము—బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు; గోవింధము—మంగిపూడి పేంకటశర్మ గారు; కుచేల—సి. కామేశ్వర రావు గారు; ప్రాక్తికలోకవిత్వం—కొల్లూరు ధర్మారాయకవి గారు; కుమారుడు—పండిత పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులు గారు; కుమారుడు—వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు; అహర్మఖము—శ్రీ. శ్రీ.; నాటకాన్ని చూడడం; అనితమ్మ—వేదల సత్యనారాయణ శాస్త్రి గారు; చిన్ననాటి చేష్టలు—వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; పల్లవులు—డాక్టరు య.క. వెంకటరమణయ్య గారు; సరస్వతీశాఘటము—కొమండూరు కృష్ణమాచార్యులు గారు; పచ్చియెరువువలన వరిచేలను బలపరచుట—గోపేటి జోగిరాజు గారు; పునర్విమర్శన

ములు—పరామర్శవిమర్శము—వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; అహదనకరశాసనము—మల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మ గారు; మింగడతల్లకలు—‘కాళిదాసః కవిశ్రేష్ఠః’—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు; వృత్తుఁ డెవఁడు—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు; కలగూరగంప—పియరీశమాస్సుగారు.లక్కప్రతిపలు; వరణదండనము జరుగుచుండఁగా చిత్రమును దీయుట; ప్రాచీనభారతీయవిజ్ఞానముయొక్క విలువ; శ్రీల వారసత్వపు హక్కులు; క్షయ-నివారణము; ఆమెరికను గ్రంథాలయములు; ప్రాంబనలో రామాయణశిల్పము; ఆబ్రహాముకాలమున ఆబ్రహాము నగరము; చెదపురుగులగుట్టు; శ్రీ. శ్రీ. చింతామణి ఘోష; రావుశాపాటు సుబ్బయ్య నాయుడుగారు; భారతమాత వాస్తవస్థితి; రాజకీయలోకమున ఒక పనితామణి; పండిత మోతీ లాల్ నెహ్రూగారు దురదృష్టము—కర్లపాలెం కుటుంబశాస్త్రిగారు; భారతీయ మహిళా మండలి—విమర్శనలు—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునందలి శ్రీగణాధిపతి; సూర్యోదయము—కలిదిండి సరసింహరాజుగారు; సాధిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—రాధ; ‘విషయ నిమ్మ’.

సాధారణచిత్రములు:—ఆబ్రహాముకాలమున ఆబ్రహామునగరము; చెదపురుగులగుట్టు; త్యాగరాజమహోత్సవము-సింగరేణికాలియరు; లక్ష్మీచిత్రములు ౫; శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు; శ్రీ రాజా రామమోహనరాయుగారు; డాక్టరు అనిబెనంటుగారు; ఇతరచిత్రములును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైస కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ. 30
డిటా	డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 8
3	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		

రీడింగు వేటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

బొంబాయి ప్రభుత్వ ఆర్థిక యిక్కట్లు

మొత్తము నిర్ణయముల తొలగింపు సైమన్ కమిషన్ ను గోరుట

బొంబాయి ఆర్థిక నభ్యుని విచారణ

పూనా, అక్టోబరు 18:— సైమన్ కమిషన్ వారు నేడు 11 1/2 గంటలకు బొంబాయి ప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యదర్శియగు గిల్బర్ట్ వైల్సన్ గారిని విచారించుటకు ప్రారంభించిరి. మొత్తము ఏర్పాటులను మార్చవలెనని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలను బలపరచుచు వైల్సన్ గారు సాక్ష్యము చెలిపిరి. సర్ జాన్ వైల్సన్ గారు విచారణ ప్రారంభించుటకు పూర్వము మొత్తము నిర్ణయముల పట్టు పూర్వోక్తములను గూర్చియు బొంబాయి ప్రభుత్వ సిఠిని గూర్చియు వివరముగ యిట్లు చెలిపిరి.

రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వముల సంపాదములు

“మొత్తము నిర్ణయములను గూర్చి సాధారణముగ పలువురకుండు అపోహను తొలగించవలసియున్నది. మాంజేరు సంపాదములకు పూర్వము పెద్ద మొట్ట మొట్ట ప్రకారము రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల అవసరములకు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు ధన సహాయము చేయుచుండెడివారు, మాంజేరు నికేతక ప్రకారము యీ పద్ధతి మార్చబడెను. దేశములో పన్నుల ద్వారా వచ్చు రాబడిలో భూమిని పై రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకును, రాబడిపన్ను కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యేకించవలెననియు యేర్పాటు చేసిరి. ఈ విషయమున కిరిగి రాయలకవిమకువారు విచారించవలెనని మాంజేరు కమిషన్ వారు గలరు. ఈ రిపోర్టును జూయింటు పార్లమెంటరీ కమిషన్ వారు ఆమోదించి అందు మూలములను ఆర్థిక యేర్పాటులకు సమానులను మొత్తము కమిషన్ నిర్ణయించి, కావున రాబడిని విభజించుట స్వాధీనము అస్వాధీనము అను దానికి పెద్దము కమిషన్ వారు బాధ్యులుగారు. విభజనము జరిగిన యెవ్వకై పెద్దము కమిషన్ ఇండియా ప్రభుత్వములకు యొక్కటాపముల నేకలగునగాని మొత్తము నిర్ణయములను గాదు. బొంబాయి రాష్ట్రము యొక్క పరిశ్రమలగులదగుట రాబడిపన్నులతో కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యేకించుటలను తమకు కష్టముగనున్నదనియు మొత్తము కమిషన్ నిర్ణయించిన సంఖ్యలు బొంబాయి రాష్ట్రము విషయమున స్వాధీనముగ లేవనియు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఫిర్యాదు చేయుచున్నారనియు యిదియునుగ వైల్సన్ గారు అభ్యుపగతి.

వైల్సన్ గారు:—మొత్తము పెట్టమొట్టమొదట బొంబాయి రాష్ట్రములో రాబడిపన్ను అంతయు బయటకు పోవుచున్నది. మదరాసు వంటి వ్యవసాయ రాష్ట్రములలో భూమి పన్ను యొక్క పన్ను నుండు.

సర్ సైమన్ గారు:—అందులను కేంద్ర ప్రభుత్వము నకు మదరాసు 47 శాతము బొంబాయి 56 శాతమును విసంగుచున్నది. ఇండియా బడ్జెటు సర్దుబాటు చేయుటకు పన్ను రాష్ట్ర కష్టములన్నియు తొలగించబడెను. కావున బొంబాయి మదరాసులకు ఆదానందిన రాబడి పన్నులను బట్టి యేర్పాటు చేయవలసింది పోయినది.

వైల్సన్ గారు:—కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు గ్రహించుచున్న రాబడి పన్నులో కొంత భాగము నుమారు సగము వంటి బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు విడిచి పెట్టవలెననిగోరిరి. భూమి పన్నులలో అనుకోనట్టి లాభము రావచ్చునగాని రాబడిపన్నులలో అట్లుగాదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నూదించిరి.

సర్ సైమన్ గారు:—భూమిపన్ను నిజముగా రాష్ట్రములో నుండి వచ్చుననియు, రాబడిపన్ను కేసులను ఒక్క రాష్ట్రములోనుండియు వచ్చునదికాదనియు మొత్తముకంటె వారు నుడిచి యుండిరి. దీని ప్రత్యుత్తరముగ వైల్సన్ గారు అసహనమునకు కరిగెను. మొత్తము వచ్చు రాబడి పరిశ్రమలను స్థలములనుండి వచ్చునదిగా భావించవలెననియు, వాటాదారులగుడ ఆ రాష్ట్రములోనే నివసించిన వారగుటచే అందుయమై సందేహించ నవసరములేదనియు చెలిపిరి. దీనిపై కొంత చర్చ జరిగెను. రాబడి పన్ను ప్రత్యేకముగకోక్క స్థలమునకు చెందినదిగ నెంచరాదని ఆ ట్టి గా నిలిచి. ఇందుకు ఉదాహరణగా తాతాకంపెనీ కార్యాలయము వాటాదారులు బొంబాయిలో నుండినందున రాబడి పన్నులకు బొంబాయికి చెందినవో జనుచుపూర్వమున్న పెద్ద కర్మాగారము పనిచాండ్రును అగు సౌకర్యములన్నియు జూచుచున్న బీహార్ ప్రభుత్వమునకు పన్నులను లేదాని ప్రత్యేకించిరి. వైల్సన్ గారు అట్టి సందర్భములు చాలితక్కువనియు వానివిషయమున ప్రత్యేక యేర్పాటులు జరుగవచ్చుననియు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కొంత భాగము బీహార్ ప్రభుత్వమున కిచ్చుచున్నారనియు చెలిపిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వము కోర్కెలు
నేను విచారణపట్టి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రాబడి పన్నులో సగము భాగముగా, లేదా రాబడిపన్ను కేసులను బట్టి నిర్ణయించుటకు సిక్రీట్ మొత్తముగాని తమ కొంత వలెననియు యితర రాష్ట్రములకు ఆమోదించు పరిస్థితులను బట్టి రాబడిపన్నులో భాగము నిర్ణయించవలెననియు, మొత్తము నిర్ణయములకు పూర్తిగా మార్చవలెననియు తమ సాక్ష్యప్రత్యక్షమునకు కోరినట్లు తెలియపరచెను. వామదాదెవలు స్థాంతుల నుండి వచ్చు రాబడియు, కష్టము నూపరుటాక్సు, రాబడిపన్ను యేర్పాటులకు సిగరెట్లు ఇండియాలో తయారగునగాను చట్టము మున్నగునానిపై పన్ను విధించుట (2 లేక 3 కొట్లు) మరణశిక్షలు, వారసత్వపు పన్నులవలన వచ్చు రాబడియుతయు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు తీసుకొనవచ్చుననిరి.

విటన్ టిలెండ్ వచ్చు రాబడిపన్ను దేహాపన్ను వైల్సన్ గారు క్రాసు పరీక్షయందు ఒప్పుకొనక తప్పినదిగాదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కష్టము నూపరుటాక్సులను తగ్గించుటకు చట్టములకు సమ్మతమిచ్చుచుగారు సర్ ఆర్థర్ ప్రాము గారు యాభిగ చెలిపిరి. పొగాకు పన్ను రెండుముగ్గులొక్కవచ్చుట దర్శనము. ముంబైలో వట్టి యాత్రయోగ వైల్సన్ గారు అగ్గిరించిరి. అందుచే రాష్ట్రములయభివృద్ధికి కావలసిన ప్రద్యము కేంద్ర ప్రభుత్వ కట్టుబడుటల నుండి తగ్గించవలెను. ఆ విషయమున మొత్తము నిర్ణయములందు లోప ముగిసరించి మార్పు లవసరమని ఒప్పుకొనినను కేంద్ర ప్రభుత్వములోనుండి తీర్పుతో నేడు విభజనకాశెరు. ఈ విషయమున పూర్తిగా విచారించుటకు సయముగాదు వాగ్దానము చేసిరి. సాయంకాలము వాటాదారులను పరీక్ష వైల్సన్ గారిని తిరిగి రేపు పరీక్షించుటకు విచారించుటకు సిక్రీయించి తరువాత సాక్షి బొంబాయి వాటిపై సమాప్త్యములను కోరుగాని విచారించిరి.

సర్ సయముగాడు:—రాబడి పన్నులపై వచ్చు ఆదాయము స్వాధీనముగ ఆ రాష్ట్రములోనుండి వచ్చునదియని న మొదరా?

కోకుగాడు:—అవును.
సర్ సైమన్ గారు:—వాటిపై సంఘమువారు నిర్ణయించు తమనుమానము నేను జేయుచున్నా?

కామగారు:—రాబడి పన్నులందు యొక్క భాగ మొసంగి ప్రాచీను దృష్టిలను అభివృద్ధి జేయును.

సర్ సైమన్ గారు:—మొత్తము నిర్ణయము తయారు చేసిన కమిషన్ వారసుకొని సంక సంకృప్తి కరముగ అమలు జరిగకుండుట ఆత్మర్య కరముగ నున్నది. జరిగియుండెనో అమృతముగ నుండెడిది. కాని యిప్పుడు దానికి బయలు పడి చేయవలయునో యోచించవలెను. మరల ఆధారము పరిశీలించి, సామ్రానికేదీయందు ఇండియాకు రాజ్యాంగ విధానము నూచించబడినది యీ విషయము విడిచి పెట్టబడినది. యాత్రాపియ ను అసానియేననువారు యేని నూచించెదరు వారి సాక్ష్యప్రత్యక్షము చేరలేదు. వారేమైన ఉచయుక్తమును మూలము జేయ గలరు. ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము క్రిందనున్న ఎక్స్ ప్రెజును కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు మార్చవలెనని కోరుగాదు నూదించిరి. తమ 6 రూ॥ చొప్పున యీ రాష్ట్రములో పన్ను పనాలగుచున్నది. వ్యక్తి రాబడి గూర్చి తనకు తెలియదని సాక్షి గారు గారికి ప్రత్యుత్తరముగ చెలిపెను.

విచారణ జాటికి ముగిసెను. (శ్రీ వైసు)

లా మెంబరుగారి

తిరునల్వేలి మకాము

కారాగృహవిమోచన
నవోదయసంఘ భవన శంఖుస్థాపన
లా మెంబరుల యం కృష్ణస్వామిగారు యీనెల 28 తేదీన పైకెత్తిన సంఘభవనమునకు తిరునల్వేలిలో శంఖుస్థాపనచేసెదరు. ఈభవనమునకు 9 వేలు అంపశాతముబడెను. (అ. వైసు)

వాతావరణ సిద్ధి

1928 సం॥ అక్టోబరునెల 19 తేదీ శుక్రవారము

వాతావరణము	మొత్తము గరి 24 గంటలలో అత్యధికవేగము	మొత్తము గరి 24 గంటలలో అత్యల్పవేగము	వర్షము గరి 24 గంటలలో	నీరు గరి 24 గంటలలో అత్యధికవేగము	నీరు గరి 24 గంటలలో అత్యల్పవేగము
గోపాల్ పూర్	91	17	0.8	8.9	— 1.8
విశాఖపట్నం	88	79	0.1	5.9	+ 1.4
కాకినాడ	88	79	+	8.4	— 1.0
మచిలీపట్నం	89	71	...	8.3	— 1.8
కర్నూలు	90	76	...	1.5	— 1.0
బళ్లారి	87	75	...	2.6	— 0.1
అనంతపురం	8.8	+ 1.2
కడప	91	75	...	8.4	+ 0.2
నెల్లూరు	89	75	1.8	4.5	+ 0.6
మద్రాసు	90	75	0.6	7.9	+ 2.2
కడపూరు	88	72	1.0	11.0	+ 6.7
నీలము	85	72	+	4.4	— 0.2
కోయంబూరు	78	71	+	2.1	— 1.7
తిరుచనాపల్లి	81	72	0.4	6.4	+ 1.8
వాగపట్నం	80	73	1.1	8.7	— 0
మధుర	81	72	0.2	4.8	— 0.4
పాంబన్	84	73	0.5	3.8	— 1.1
పాంబోలు	0.1	2.5	— 1.8
తిరుకేంద్రం	79	73	+	0.1	+ 4.8
కొచ్చిన్	83	75	...	12.4	+ 4.8
కాలికట్టు	87	77	...	6.0	— 0.8
మంగళూరు	87	77	+	12.0	+ 7.2
రెంగునూరు	76	67	...	10.8	+ 5.9
మోరకార	77	64	...	8.0	— 8.0
కొడైకనాల్	55	51	0.8	8.1	— 2.4
కూనూర్	68	60	0.1	9.3	—

పాతావరణ:—గోపాల్ పూరులో 0.8" విశాఖపట్నములో 0.1" వర్షించెను కాకినాడలో చినుకులుపడెను. ముచ్చు విస్తారముగ నున్నది.

డక్కన్:—మల్లు పట్టముగనున్నది. బళ్లారిలో జగటి వేడివి 81 డిగ్రీలు తక్కువ రాత్రివేడివి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో గూడ 4 డిగ్రీలు రాత్రివేడివి ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 1.8" కడపూరులో 1.0" మద్రాసులో 0.6" వర్షించెను. ముచ్చు పట్టముగనున్నది. మద్రాసులో జగటివేడివి 80 రాత్రివేడివి 75 డిగ్రీలున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణలయ్యగారు,
సహజ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు.

నీతి నిధి

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయం ద్వారా వక్రము సము).
పూర్వ మెప్పుడో భారతీయ:డగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెటు దేశమునకు బోయి యాభావలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్లిషులోనికి బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవముజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో: చేటగా సూటిగా సీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను నైజ నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦
ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
తపాలుపెట్ట సం. 212 రు. చెన్నపురి,

నెహ్రూ నివేదిక

మలిఖ్ ఖురాషీగారు నివేదికలో సంతకము చేయలేదా ?

కిద్వాయాగారి ప్రకటన

అఖిలకత్త వహాసఖా కాన్ఫిట్యూషన్ కమిటీ కా ర్యదర్శి రాఫీ ఆహమ్మద్ కిద్వాయాగా రీలేండి ప్రకటనను గానించుచున్నారు.

నెహ్రూనివేదికయొడల ససమ్మతి జాతును మలిఖ్ ఖురాషీగారు దానిలో సంతకము చేయలేదని ముక్తిఫయతుల్లాగారు చేసిన ప్రకటన శాంతెంతయో విస్మయకరముగ జేరినది. తనపేరు నివేదికలో గాంచి కోసగించుకొని తత్తణిమే మలిఖ్ ఖురాషీగారు మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి ప్రాసెరింగుడ సామెయిగారు వ్రాయుచున్నారు. సంఘమువారు చేసిన సభలలో మలిఖ్ ఖురాషీగారు చాల శ్రద్ధవహించుచుండెను. సాధ్యమైనంతవర కన్నిటికిని వచ్చుచుండెను. చిట్టచివర సభ కతను రాజాలకపోయెను. కాని నివేదిక చిత్తుకకటనకు పూర్వముక పత్త ము ముందుగా వారికి కంపంబు డెను. మలిఖ్ గారికిని మోతీలాల్ గారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను అన్ని ముఖ్యమైనవలయందు వారి యభిప్రాయము గైకొనబడెనని తెలియచున్నది.

ఆగస్టు రెండవతేది తంతి

రెండవ ఆగస్టున ఖురాషీగారు మోతీలాల్ గారికిచ్చిన తంతి యిట్లున్నది. నివేదిక చేరినది. చదువుచున్నాను. సింధుసమస్యను గురించి ఏకీభవించుచున్నాను. తక్కినదానిపై యభిప్రాయము ముందివ్వగలను. నివేదికను చదివినతోడనే వారు సంఘాధ్యక్షునితో కొన్ని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు చేసినవారువారి, రిషయిస ముతిపరచును వంటెను. అది మార్పులేకందా ప్రకటింపబడెను. మలిఖ్ ఖురాషీగారిట్టి ప్రకటనను గానించినని సమ్మతము. కిఫాయతుల్లాసామెయిగారు వారిమాటలను సరిగా అర్థము చేసికొనక నిట్లు చెప్పియుండనొప్పు. ఖురాషీగారు అసమ్మతి జాతును దీర్ఘమగుప్రమాణ బురిదనియు, దానిని నివేదికలో నవద్యలేదని యొక అసత్యము కొన్ని ఉర్దూపత్రికలలో నేను గానితిని. ఖురాషీగారికి కంపిన తంతితో మోతీలాల్ గారు ఆగస్టు 4 తేదీన యిట్లు వ్రాసిరి.

‘మిరజిమర్షిం చదువినచో ఆహ్వానించుటయోపింపవలయు, దీనికి మలిఖ్ గారిట్లు వ్రాసిరి.

ఈ తరుణమున శావిమర్షక ఆహ్వానించుట మాపుట ఆచరణయోగ్యము కాబాలదు;

వహమ్మదీయుల పెట్టలైన నివేదికకు ప్రతిపూజరను చేయవలెనను తలంపున యాయసత్వ ప్రచారము జరుపబడుచున్నది ముసల్మానా ఖురాషీగారు ఈ సభలలోనుండగా తన యువ శ్యాసములయందుగాని, స్నేహితులతో మచ్చటించునప్పుడు గాని యెప్పుడును నిట్టి ప్రకటనజేసియుండలేదు. ఇప్పుడు జేరి మలో లేకపోవుటకు జూచి స్వలాభాపేక్షకులు కొంద నిట్లు ప్రకటనల గానించుచున్నారు. మలిఖ్ ఖురాషీగారి యచ్చట నున్నచో నిట్టి వివరములవ్రాయ నెవ్వరెవ సాహసించెదరా? (ఫీ (పె.)

మధ్యపరగణాల యధోచిత సహకారు

యంగీకారము

నాగపురము, ఆక్టోబరు 18—మధ్యరాష్ట్రములో నెహ్రూ నివేదిక నామోదించుటకై యధోచిత సహకార పత్రమువారి సభలు నాలుగుజరిగెను.

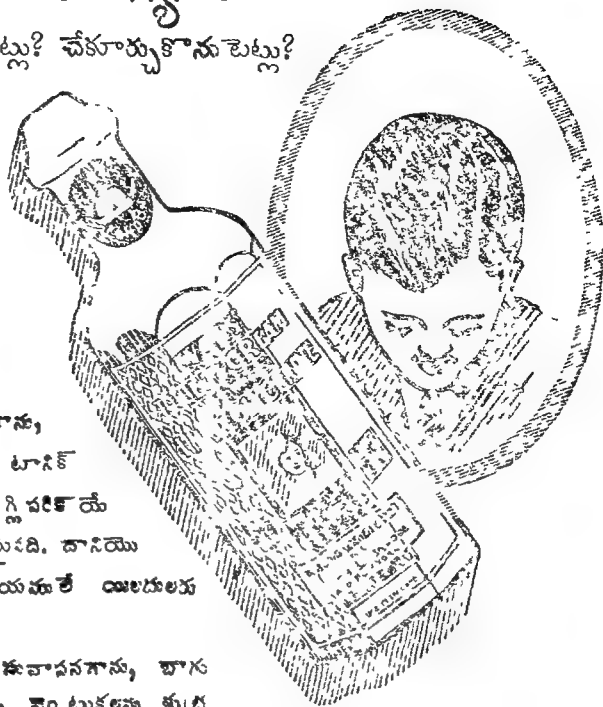
మొదటిసభ సర్ చిట్టావీన్ గారి యాధిపత్యమున 16 తారీఖున జరిగెను. అన్ని పత్రములనుండి 20 మంది నాయకులు అఖిలకత్త సభవారి తీర్మానముల నంగీకరించుచు, యఖిలకత్త సభ గుఱింది, రాష్ట్రములలో ప్రచారము జరగవలెనని తెలియజేయుచుండెను. బాబు గోవిందరావు, డి. పి. మిస్రాగారు దీనితో నంగీకరించలేదు. అధ్యయంకరుగారు ప్రచారము చేయవలెననిగాని, సభ జరుపుట యవసరములేదని. చర్చ జరిగినతరువాత రెండు సంవత్సరముల క్రిందట తీర్మానము చేయబడిన సంఘముల కన్నిటికిని ఆహ్వానము అంపబడెను.

కాటూల్ ప్రజల యంగీకారము

రాష్ట్రములో జరిగిన మూడవసభ కాటూల్ లో 15 తారీఖున జరిగెను. ఘాటీగారు (ప్రీడర్) అధ్యక్షత వహించిరి. ఇదెవరకు నాగపురములో ప్రతిపాడించ దలచిన సవరణను మరల అధ్యయంకరుగారు ప్రతిపాడింప ననుజ్ఞ వడెను. కాని అధ్యక్షుడు తెలుపు నిరాకరించెను. అసలు తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. ఈసభలో కొంత గడదెడలెను. సభ జరిగిన తరువాత అధ్యయంకరుగారు మరియొక సభచేసిరి.

వెంట్రుకల ఆరోగ్యము

అది సంభవించుటెట్లు? చేకూర్చుకొనుటెట్లు?

వెంట్రుకలను అందముగాను, బాగుగా పెంచగలిగిన టూలిక్ ఈ వెన్స్ లెమ్మ అందుగి వరికాయే యని జగత్ విఖ్యాతమైంది. దానియొక్క ఆధునికశాస్త్రీయములే యిందులకు కారణము.

ఇది వెంట్రుకలను శుభాపనగాను, బాగుగా పెరగజేల్తున్నది. వెంట్రుకలను శుభ్రముగా నుంచునట్లున్నది. వెంట్రుకలను బాగుగా పెరగజేల్తున్నది. చుండును నిర్మూలించును. వెంట్రుకలకు సరియైననూనె లవసరిమె నప్పుడు ఈ వెన్స్ లెమ్మ అందు గి వరికాయే సర్వోత్కృష్టమైంది. కెమిస్టు అందరివద్దను దొరకను.

ఈ వెన్స్ లెమ్మ అండ్ గిసరిన్

Made by

ఈ వెన్స్ లెమ్మ అండ్ వెబ్ లిమిటెడ్ లండన్, లివర్ పూర్.

వివరములకు పోస్టుకాక్సు నెం 818, బొంబాయి

సోనరుసభ

వాలవసభ సోనర్ గ్రామములో జరిగెను. ఈ సభలో మద్రాస్ కాంగ్రెస్ తీర్మానము నామోదించుచు, నెహ్రూ నివేదికనుగూడ భారతీయుల కనిపపు పాక్షముగా నంగీకరించి ప్రచారముచేయ నిశ్చయించిరి. దావ్దు మూల జే అధ్యయంకరుగారు నివేదికను ప్రజలకు వివరించి చెప్పిరి (ఫీ (పె))

కర్నూలుజిల్లా ఆర్యవైశ్యమహాసభ

నవంబరు-4, 5 తేదీలు ఆది, సోమవారములో జరిగెను. కర్నూలుజిల్లా కంఠము బేసవారముతో జరగెను.

శంకరన్నాయరుగారు: ఏడారిలో నిల్వబావియట!

నర్ చిమన్ లాల్ సెటల్వాడుగారి వర్ణన

నిన్ను, ఆక్టోబరు 18—సర్ చిమన్ లాల్ సెటల్వాడుగారు నిన్నుకు విశ్రాంతి కై వచ్చిరి.

నైమను కమిటీ సహాయార్థమై సామ్రాజ్య కాపనసభ నియోజితమైన యువసంఘములోని సభ్యవర్గమునుగూర్చి సెటల్వాడుగారు వ్రాసిన విమర్శన బాగుగా లేదని సింఠించుచు సర్. హరిసింగ్ గారు తత్తుత్తర పూర్వముగా నొక వ్యాసమును వ్రాసి ప్రకటించిరి.

హరిసింగ్ గారుగారినిందావాక్యము లెట్లున్నవి సెటల్వాడుగారిని అడుగగా సెటల్వాడుగారు రిట్లు చెప్పిరి. హరిసింగ్ గారు వ్రాసిన వ్రాతలు పరస్పర దూషణపూరితముగా నున్నవి. వారి ఖండన నీవపద ప్రయోగ పూరితమై యున్నది.

ఈనైమను కమిటీ సహాయార్థ సంఘములకు గల సభ్యవర్గములయొక్క వ్యర్థమును నిష్కర్షమునకు శుక్ల-నీకతా ప్రదేశమువలె నున్నది. ఈ ఏడారియధ్య శంకరన్నాయరుగారు రొక్కరే జలాశయము గల వచ్చిక బయలుపలె నున్నారు. ఈ వ్యర్థ సహాయోపసంఘ సభ్యులందరిలో శంకరన్నాయరుగారు మరుదేశపథమధ్యకాద్యలస్థలివోలె నున్నారు. (అ.పె.)

బెజవాడలో వి.వి. గిరిగారి యువన్యాసము

ఎడ్యర్డు బానుహాల్ బారిష్టరు

టి. వెంకటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షత వహించిరి.

బెజవాడ, ఆక్టోబరు 18—అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసంఘ కార్యదర్శియగు వి. వి. గిరిగారు కిక్రిరాబాదులో నైజాం రైల్వే పమ్మెకు సమాధాన పరచి బెజవాడకు వచ్చేసిరి. వీరితో డబ్బి. ఎ. ఆర్. నాయుడుగారును, నైజాం రైల్వే కార్మికసంఘాధ్యక్షులగు ఫాకల్టాఖానుగారును కూడ బెజవాడ వచ్చిరి. ఇవల నున్న రైల్వే కార్మికసంఘ ప్రముఖులతో గిరిగారు కలిసికొని మాట్లాడిరి.

సాయంకాలము ఎడ్యర్డు బానుహాల్ బారిష్టరు టి. వెంకటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతన నొక సభ గానింపబడెను. పాదు లీకలు సభకు విచ్చేసిరి. గిరిగారును, ఫాకల్టాఖానుగారును, నాయుడుగారును సభలో నుత్సహించిరి.

హిందూ జేకే కమిటీ ని కార్మిక సంఘములను గూర్చి గిరిగారు వన్యసింఠించిరి. రైల్వే కార్మికలందరను కార్మిక సంఘ సభ్యులుగా చేరవలయునని హెచ్చరించిరి. ఇట్టిల నైజాం రైల్వేపమ్మ వివిధముగా సమాధానపరచబడెనో వివరించిరి.

రైల్వే అధికారులగూడ తమ వాగానములను త్వరలో పెరవేర్చి కార్మిక సంఘమునకు సహకారకై అన్యోన్య సఖ్యతను పెంపొందించవలయునని రైల్వే అధికారులకు కోరిరి.

(ఫీ (పె))

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు:-

ఈనెల 24 తేదీని సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రారంభించి బుధవారము, శనివారములందు వారమునకు రెండు ఉపన్యాసములనున్నవ ఆర్. వైద్యనాథస్వామి ఎం. ఏ. డి. ఎస్. సి. ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. ఇ. గారు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ మేధమేటిక్సు లెక్చర్ హాలునందు “కాలక్యూల్స్ అఫ్ టెన్సార్స్” అనువిషయమునుగూర్చి 16 ఉపన్యాసము లొనగడచె.

కాంచనపల్లి వెంకటరంగరావు,
భరగపూరు, 16-10-28.

వృత్తాంతలేఖలు

మంగళగిరి
(స్వకీయవిలేఖరి)

వీడ్కోలునభ

మాగ్రామములో గుహరు 2 సంవత్సరములనుంచి పాదాన్నివేటిగా పనిచేయుచున్న శ్రీయుత కె. శ్రీరాములు వంతులుగారు గుంటూరు తాలూకా ప్రేమనకు బదిలీకాబడిన పందర్బములో వారి గౌరవార్థమై, మా సబరిజిప్టెరుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద గత సాయంత్రమున పథ జనవబడెను. ఆసభకు గ్రామములోని ప్రముఖులును కొందరు ఉద్యోగీయులును విచ్చేసిరి. శ్రీయుత శ్రీరాములు వంతులుగారు పుష్పకాశంకరులు చేయబడినపిదప వారి గుణములను గూర్చి కొందరు ముచ్చటించిరి. అల్పవారవిదోషగబడిన పిదప ఆస్థానములకు పంపింపబడిన పథ ముగింపబడెను.

యాత్రీకులశాఖ

రైల్వే ప్రేమనయొద్ద యాత్రీకుల యుపయోగార్థమై గుహరు 25 వేల రూపాయలను వెచ్చించి కట్టించిన యాత్రీకులశాఖలో వర్షపు జల్లులవలన ఉదయ సాయంత్రములకు టెండలవలన యాత్రీకులకు యిబ్బంది కలుగ జండునట్లు తడికలైనను కట్టించుటగాని, రాత్రికాలములందు దీపములు వెలిగింపజేయుటగాని జేయకుండుట కడుకోవ నీయము. ఇకనైనను శ్రద్ధవహించి ముఖ్యములను వైశాల్యముల ను రైల్వే అధికారులు సవరించుట అత్యవసరము.

కో ఆపరేటివ్ పంచాయితీ క్లాసులు

(తాడేపల్లిగూడెం) పి. గోదావరిజిల్లా

భీమావ్రచారం

వర్షపు గోదావరిజిల్లా ఫెడరేషను కార్యదర్శియగు శ్రీగారపాటి ఆజినేయవాదగారిచేత జిల్లా అర్ధనైజను అగు శ్రీమాన్మోక్షణ్ణ వంతులవద్ద కార్యకర్తలచేతను యీ క్లాసులు తాడేపల్లిగూడెంలో యీ నెల 15 తేదీ నుంచి జరుగును. యీ నెల 15 వ తేదీన యీ క్లాసులకువచ్చి భీమావ్యాపారమునుగూర్చి మాట్లాడవలసి నదిగ శ్రీ శివారావు సుబ్బారావుగారిని కార్యకర్తలను నూతన వైజ్ఞాన్య కోరి శ్రీ సుబ్బారావుగారు పల్లి పంచాయితీ క్లాసులో (1) భీమావ్యాపారం పుట్టుకొచ్చినతరువాత (2) విదేశ వ్యవస్థ భీమాకంపెనీలు (3) భీమావ్యాపారం కో ఆపరేటివ్ నకున్న సంబంధమును (4) భీమాయొక్క అగత్యమును (5) భీమావ్యాపారంగా వున్న సామ్య కేలా వియోగమునో అవివరములను తెలులెల్లముగ నువ్వనీచిది. యిది అంకియు వినినవట్లు యిన్ని వివరములు భీమాలో నున్నవి తెలియక చురకనగా జూచుచున్నారని పంచాయితీక్లాసులకు వచ్చిన వారిలో కొంద రనిరి. యిట్టి ప్రచార మగత్యమని తెలుగుకొనె దగు గాక!

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం తెల్లసిల్లు

నాణ్యమునందు యితర సిల్లులన్నిటిని మించ గలదు. నిత్యము వాడిన 10 సంవత్సరములు మున్నును. చూచుటకు సొంపుగానుండును. కనీసము శాంపిర్ ముక్క 1 కి పొడుగు 2 గజములు, వెడల్పు 48 అం. ముక్కగర 1-కి రు 13. కోటునకు గాని వర్జనకుగాని సరిపోవును. మద్రాసు కాంగ్రెసు ఎగ్జిబిషన్ వారిచే మార్కెటునందున్నవాటిలో శ్రేష్టమైనదిగ సర్టిఫై చేయబడినది. స్వరాజ్యవాదులందరిచే ధరింపదగినది. నచ్చనియెడల పూర్తివైకం వాపసుయివ్వబడును. చిత్రవిచిత్రమైన అంతులతో చీరలు, పంచెలు, చాపులు, కండువాలు కోరినరంగులలో గ్యారంటీపని ఆర్డర్లకు సంపైయి చేయ గలము.

బి. కె. గుప్త అందుకో.

బరంపురం సిటీ, గంజాంజిల్లా.

రాయచూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమాన స్థితులు

అక్టోబరు 15:—ఈసంవత్సరము మంచినీళ్లు ములు తెరిసి నవి. ముంగారి హింగారి బొన్న వల్లిపెట్లన్న, శైక్లాయ (ground nut) పంటయున్న చాగా యొంటున్నది. గ్రామపు అన్ని భాగముల బావులలో నీళ్లు సమృద్ధిగా నున్నవి. ఈసంవత్సరము రాయచూరు మార్కెట్టు రు 40,000 బియ్యల శైక్లాయవల్లయు రావచ్చునని వదంతులున్నవి.

ఈసంవత్సరం వల్లిపెట్లలు యాపరికి బాగుగా వుండుటవలన 80,000 వేలవేళ్ల దూడి ఎగుమతి చేయవచ్చు నని ఆంధ్ర నా వేయుచున్నారు.

గ్రామపారిశుధ్యత మరియు నీటిసప్లయ

పురజనుల నీటిసప్లయ మానివెయ్యవలసి బావులనీటిని యింజనలగుండా వంపుచేసి గొట్టములగుండా సప్లయచేయుచున్నారు. ముడికీళ్లు పోవుటకు పరియయిన ఏర్పాటులు లేవి చేత గ్రామములో దోమలబాధ హెచ్చియున్నది. జనల ఆరోగ్యమునకు కుండుగలుగుచున్నది చెప్పకతప్పదు.

టెలిఫోన్ వసతులు

నైజాము గవర్నమెంటు ఆఫీసులు, రైల్వే ఆఫీసులు, వర్తకకొట్టులు వీటి కన్నీటికి చేరి 100 టెలిఫోన్ ఫంక్షనియింపబడు యున్నారవలన ఇతర ఇట్టి గ్రామముల పోల్చి చూడగా రాయచూరు ఉన్నతస్థానము సధిష్ఠించునని చెప్పదగి యున్నది.

బయ్యస్కోపు ధియేటరు

పాష్య బయ్యస్కోపు ధియేటరు అనేపేర ముహరు 50 వేల రూపాయల ఖర్చుతో చాలా కమనీ నుంచైత కట్టడమున నవీనపథముల నడపరించి కట్టించియున్నారు. అందుల భాగస్వాములు విశంపతి బయ్యస్కోపులో నవీనపథములను సయితము తెప్పించి ప్రదర్శించుచుండురు. ఇట్టి కట్టడము చట్టు ప్రకటనకును ఇతర పెద్ద పెద్ద గ్రామములలో సయితము కట్టబడి యుండలేదని చెప్పక తప్పదు.

కాటన్ బిన్నింగు అండ్ ప్రెస్సింగ్ ఫ్యాక్టరీలు

ఇప్పుడున్న ఫ్యాక్టరీలు హెచ్చుచున్నవి. తెనకాల్ల వంటి మిరిమిరి క్షయించుటచేత ఫ్యాక్టరీ ఓవర్లు డిక్టా కేటర్ల సంఖ్యను హెచ్చించుచున్నారు. కొందరు క్రాజ్లెయింజులు వేసి డిక్టా కేటర్లతో పనిచేసి తనకాల్ల విత్తనములను ఎగుమతిచేయుటకు చాలా ఆతురతతో బనిచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మెప్పర్లు వలేట్ బ్రదర్స్ కంపెనీవారి రాయచూరు జిన్నా ఫ్యాక్టరీ అనుపేరుల ఫ్యాక్టరీని ఆదవాని భాగి గుండ వ్వు వంకయ్యకెట్టి అందుకో వారు 25000-0-0 రూపాయల కొనియున్నారు. వక్రము 14 డిజింకోర్ కాటిక బిన్నుల సమర్థబడిన ఫ్యాక్టరీ అయినను ఈ సంవత్సరపు మిరిమిరిన తనకాల్లవంటి మేలిమిని కనుకొన్న పదరు భాగి గుండవ్వు వంకయ్యకెట్టిగారు చాలా ఆతురతతో 4 కిలొగ్రామి కార్టి కేటర్లను సమర్థి పనిజరుగ ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ది రైల్వే ఇన్ డియట్ లిక్రియేషన్ క్లబ్బు

ఈక్లబ్బుకు పి. వి. యస్. రామకృష్ణన్ అనువారు జనరల్ కైరెటరీగా యున్నారునియు, చాలా శ్రమతో పంపు కార్యములను చూచుకొనుచుండురని తెలియుచున్నది. మె. బల్ల చమ్రకొనటకు హిందు దినపత్రిక, హెర్బల్స్, రైల్వేవ్యాగ్ జియను మరియు మహారాట దినపత్రికను సయితము తెప్పించుచున్నటులను తెలియుచున్నది. సంవత్సరములో 6 మెంబర్స్ మీటింగులు జరిపినట్లును, లేబరీస్ సజ్జులను చక్కగా వర్గచేసి తీర్చానించినట్లును తెలియుచున్నది. శైక్లాయిగారి రిపోర్టు వలన రు 14-15-11 సంవత్సర రాంక్యమునకు నిలువజేయుగా తెలియుచున్నది.

బొంబాయి లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్థాపితము 1909)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలూభాయ్ నహుచ్ దాస్ Kt. C I E, J.P. మేనేజరు యస్. వి. కార్తూమాప్టర్ ఇండియా దేశపు భీమాకంపెనీలలో కెల్ల అన్నివిధముల పాలీసీసౌకర్యముల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సహాయములు 4845 తక్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ బోనస్లు. స్వల్పమరతులు.

మంచి మేనేజ్మెంటు.

ఆటోమెట్ నాన్ ఫర్ ఫీచరు. పాలీసీదారు హక్కులకువంటి చెల్లించుట. వివరములకు వ్రాయుడు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary
Madras Branch, P. B. No. 337,
Mount Road MADRAS.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1923 నం|| అక్టోబరు 19-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిని ,, వ 42 కలవి రు	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	18 8 0	14 8 0
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
రాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	20 0 0	28 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిటో	18 4 0	14 2 0
పెసలు ,, డిటో	14 0 0	16 8 0
వినుములు ,, డిటో	14 8 0	16 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	10 0 0	11 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	145 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	21 0 0
నేరు నెనగవత్తు బా 1-కి		49 5 0
నేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115	వినుకొనూనె 110	
ఆముదము బా 1-కి	102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపశువు బా 1-కి	105 0 0	106 0 0
కురకశువు ,,	75 0 0	88 0 0
విరకకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	70 0 0	75 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	80 0 0	88 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 40, 45		
కాళహస్తపాయకట్టు ,,	50, 55	
తెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్సాచక్కర బస్తా 1-కి	26 6 0	28 10 0
చింతవందు బా 1-కి	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 0 0	84 0 0
చదరం ,,	29 0 0	85 0 0
రవుండు ,,	29 0 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాడి	రు 8 2 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	5, 8 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నెం 20 1/2 రైల్వేస్ట్రీటు	7 7 0	
నెం 40 జామ్మురు 10 పా	12 8 0	
నెం 44 సాండో	6 2 6	
నెం 40 రాడి	10 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 12 0	

7. దూది

బోండావెట్టు బాతువ 1-కి	రు 856 0 0	
------------------------	------------	--

8. లోహములు

వండి 100 రులం 1-కి	రు 61 12 0	రు 62 0 0
బంగారురులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
నవరణ 1-కి		13 7 6
ఇత్తడి బా 1-కి	225 0 0	280 0 0
రాగి బా 1-కి	275 0 0	278 0 0

9. రంగులు

అరిమేలు స్వీట్లలండు అలిజరయిన్ సింహం

సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 58 0 0

,, నీలిరవ 1 రతి	1 10 8	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 6	
,, 1 అందరు	1 8 0	

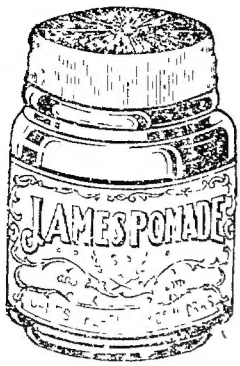
శ్రీరంగులు పొన్నుస్కా బ్ లెవ్ అనగా (బర్మీ-రెడ్డు)

కాంగో 3 డి 1 0 0

పసుడు 4 డి 1 2 0

వెంటు కలకు అమృతము

"జేమ్స్ పోన్ టే"

ప్రపంచమున ఉత్తమమైనది "జేమ్స్ పోన్ టే". దీని అనుభవము గలవందల జనములు జాగ్రత్తచేసి, మిగుల దీక్షగా తీసుకొంటున్నారు. ఈ యోగిపుత్ర-యోగినిగా కల్పమనిహితమై విక్రీణి నిర్మలముగా ఉన్నది. దుష్టిని పోషించుటకు వీలవచ్చుచున్న ప్రతివ్యతిరేకమును తీర్చు శక్తి కల్గినది. "జేమ్స్ పోన్ టే" మునియ్య-పిమ్మలను-పొడవైన తైలమును చేర్చి రెండు-చేరు బిడినది. బహుశా ఔషధములు ప్రమాదము, బ్రియంతెరులగా యుక్తమింగిన గుఱులు లేరు. వై అందును జూచి నిర్లభమును స్వధానేయకము-తేమ్స్ పోన్ టే" నే హుగా గమనించి, కొనుగడు. అన్ని గుఱులును దొరుకును. ధర బట్టి 1 కి 0-5-0, 2 కి 1 కి 0-0-0.

జేమ్స్ వెర్ ఫ్యూమరీ కంపెనీ, నెం. 100, అన్నాపిల్ల వీధి, మద్రాసు.

నాణ్యత పూర్వ నిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతీకరణలకు తెలుగు ఆకృతులు కలవు. క్యాటెగొరైలు నెల ద్వ 3-4-0 లు. భస్మప్రదీపిక ఇందు సముద్రనిజములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. కులం 1-కి దు 500 కిమ్మలకు భస్మముకూడ గలవు. క్యాటెగొరైలు నెల ద్వ 2-0-0 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

ధరలు

సరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

హావానికములగు రివాల్వర్లు

జాతీయ విద్యుత్ టాలెంట్ యంత్రము.

[స్థాపితము 1912 నుం.]

కాలము 30, 35, 36 అంగుళములలో జారము. చిన్నది జేబులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ జారము. (8068) యం. వి. రామానుజంకెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. 02, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వెద్దాపురం శిల్ప బట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ } నాణ్యమైన సరకులు.
చాలకాలము వుండునట్టివి } సరసమైన ధరలు.

మైనూరు, పూనా, మద్రాసు, మూలతో, తంజావూరు, కంచీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలలో తోను మహారాజులవలన నాయకులవలన బంగారుపతకములను యోగ్యతాపత్రములను పొంది యున్నాము. మాయొక్క-పరకల బాణ్యమునను తక్కువ ధరకును మేము పొందిన ఒకమానకపత్రము యోగ్యతాపత్రములే నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిబట్టలనుపుణ్యం దొరుకును. మా కేరగ (పై మాచక్రము మాచి బట్టలు తీసుకొనవలెను.

మావద్దను అన్నిరంగులలోను అన్ని ప్రకారములలోను శిల్పకరములూ, దోసటలు, కేట-లు, జాకెటుడి, పొత్తుపంచలు, మర్రిగం, కోటింగు, శిల్ప-లున్న వేస్తశిల్ప కోజెగ్గు, కండువలు, దుప్పట్లున్న నెం 100 రు అగాయరు 200 మిల్లీ మూలు జరిబట్టలున్న దొరకను. వింతములకు యీ కిగన యద్రుకుకు వ్రాసుకును.

తెలిగ్రాఫ్ యద్రుకు, శిల్ప-లు, వెద్దాపురం. శిల్ప-లుండు కాటన్ క్లాత్సు మేన్య కేక్చరకను, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మవశ్యకముగా నుండుతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము ఆశ్చర్యకరము!!

మా లోకామయహార కసూరి మాత్రలను

Regd Trade Mark తప్పించి, ఒకరథా వాదిన మీకు విక్రీణి కల్పి నెలకొరని మా బిడ్డమును కాదు. ప్రపంచము అడుగకకు మాకు రచ్చయన్న ప్రపంచాధిపతి ఇందుకు ప్రజల సమ్మతి.

ఇది మేలైనకసూరి, మంతుమపుష్ప, ఆహార్యమైన మేడులు మొదలగు విద్యుత్, కాస్తూర్ముఖాంబు దు తెలుపబడినది. పొంబూలమిలో గాని, విడిగా వాని ఉపయోగించవచ్చును. తలుపుకములు, దగ్గులు, శిలీం, ఆబిర్లు, మేను, కడుపుబ్బరము, కడుపుబ్బి పిల్లలు తడిచేడు, ప్రక్కం తొట్టు, అన్నిమాద్యము, నిద్రలకు ములపీనుల మొదలగువాటికి ప్రాయోగమునకు తగినవియ్యను. ప్ర్యం తడిపిలల ముగిసిన మొదలగువాటికి అవసరమనను. జాతీయలకు ఒక గొప్ప సరక్రవాదము. 250-200 మాత్రలు గల బట్టి 1 కి ధర ద్వ 0-4-0 పొన్న భర్త భర్త 0-4-0 లి. పొన్న భర్తతో 1 కి ద్వ. 1-0-0, 1 కి ద్వ. 2-0-0, 2 కి ద్వ. 3-0-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంటాచల పండితులు, పొద్దేరురు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్య కాల, మైనూరు

AMRUTANJAN

Price!

424

Best Indian Pain Balm Sold Every Where.

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జనకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయకాలముగాని మాకు పంపి నచో జాతకనియెక్క రూపము, స్వభావము, ధనము, ధూమి, విద్య, సంతానము, కళలేము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము, మొదలగుగల 28వయములు వ్రాసి రూ 2-4-0లకు చి. పి. గా పంపెదము. క్యాటెగొరై రీడింగ్తో ఒక సెల్లర ఫలం 1-4-0 ఆకర్షణింకాస్త్రీ, 14 2 8294 గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

క్షయారీష్ట లేహ్యము

దగ్గు, ఉబ్బనము, కఫము, అల్లి, మొదలగు క్యాటెగొరై సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 రు దబ్బి రూ. 1-0-0 చి. పి. భర్తలు, ప్రత్యేకము.

పూర్ణ చంద్రోదయం 3351

బంగారులో చేయబడినది, ఒకహీనుల పాలిటి సంజీవి. పీహము, తయ, పొండు, కుక్కనమ్మ, పురాణజ్వరము, క్యాక, నిస్సర్ప మొదలగువాటిని హరించి బలమును కిర్య ప్పడిని, కాంతిని గలిగించు జౌషధరక్తము, కులం దు1 క 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. చి. పి. భర్తలు ఆరి 0 8. 5. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరోపి నెల్లూరుజిల్లా.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

సుప్రసిద్ధమైన ఉన్ని గ్రేట్లాన్ కెట్లను కొని మీశరీరమును ఉష్ణముగా నుంచుకొనుడు.

పూర్తిగా ఉన్నితో తయారైన బూడిదరంగు బ్లాక్ కెట్లు 8 1/2" X 5 1/2" అలీ గలది విక్రీణి తక్కువధరకే అనగా 1 కి ద్వ 4-0-0 తపాలాభర్తతో సహా హిందూజేతానం దేశాగమనకైనను పంపుచున్నాము.

అపూర్వమైన సమయము! ఒకదఫా జారవిడిచిన మరల నెవ్వడును తలపించదు.

ఈ డిగవలసాసహనకు వ్రాయుడు.

ది కెయిజి-హింద్ డొలిన్, కాటన్ అండ్ సిల్క్-మిల్లులు

లిమిటెడ్, హైబాల్, బెంగళూరు.

క్రీమా న ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) నిలనుభవము! (పోస్టుభర్తలకు ప్రత్యేకము) గుణముభిషము! కిరీములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి చెత్తకాకల కీమాత్రలం దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అప్రతిరంబు, అగ్నిహింద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిల్లు, సర్వాంగముల యంగు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రవేర్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగడి శోషమును పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆర్యోమనకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు సేవనానారోగ్యమును కంటపీమాన్యును. ఇందు అనేక పీషధులు చేరినవి. అనుభవముగల జౌషధ మగుటచేతను వరమహాంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చరువానా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.